

310380

ప్రతిదినము ప్రకటింపఁబడును.

Vol. 9.

చెన్న పట్టణము 1922 వ సం॥ జూన్ నెల 19-వ తేది సోమవారము

No. 67.

సంపుటము ౯

దుండుభినామ సంవత్సరము, శ్రేష్ఠ మాస బహుళ నవమి ౯.

సంచిక ౬౭

స్వదేశాభిమానము కనపరుచుటకు మంచి సమయము!

శీఘ్రముగా వాటాలకు దరఖాస్తుచేయుడు!!

నూటికి సంవత్సరమునకు రు 25 లకు తక్కువలేకుండా లాభమువచ్చును!!!

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ ఆండ్ వీవింగ్ మిల్స్ లిమిటెడ్

బెజవాడ

(1913 సంవత్సరం ఇండియన్ కంపెనీల ఆక్టు ప్రకారం స్థాపించబడినది).

వాటా 1 కి రు 20 లు.

దరఖాస్తుతో రు 5 లు, అట్లాటుమెంటు అయిన పిదప రు 5 లు.

మిగిలినది 3 నెలలకు తక్కువగాని రెండు వాయిదాలలో చెల్లించవలెను.

డైరెక్టర్లు

1. దివాన్ బహద్దూర్ కొమ్మిరెడ్డి సూర్యవారాయణమూర్తి వాయడుగారు. కాకినాడ.
2. శ్రీ రాజా వెంకట్రామయ్య అప్పారావు బహద్దూర్ గారు - జమిందార్. మిర్యాలపేట, నిడమర్రు - యస్టేట్స్ - మాజీ.
3. రావుబహద్దూర్ సి. వి. యస్. నరసింహారాజుగారు. బి. ఏ. బి. యల్ విశాఖపట్నం.
4. గూడూరు లక్ష్మణరావు పంతులుగారు. బి. ఏ, బెజవాడ.
5. చుండూరి శివారామయ్యగారు. బెజవాడ.
6. గొల్ల వారాయణరావుగారు. బెజవాడ.
7. బాపరాల వీరయ్యగారు. బెజవాడ.

బ్యాంకర్లు

ఇంఫీరియర్ బ్యాంక్ ఆఫ్ ఇండియా, బెజవాడ.

ఇండియన్ బ్యాంక్ లిమిటెడ్ మద్రాసు.

కంపెనీ వైద్యకము:—బెజవాడలోగాని, ఆసమీపములోగాని

మాంస వదులునట్టియు, బట్టలు నేయునట్టియు, యంత్రకాలను స్థాపించుట - దానిని అభివృద్ధిచేయుట.

స్థలనిర్దేశలాభములు:—(1) ఆద్రక్షకముల 5,00,000

యకరములు ప్రైవేట్ లిమిటెడ్ వున్నది. కాని అనువగు నూలుయంత్రకాల ఒక్కటైనను లేదు. (2) ఇల్లు కట్టడపు సామానులున్ను, కూలి వగైరాలున్ను అతి చవుక (3) అనేక రైలుమార్గములకు బెజవాడ మాడలిస్టాషను (4) కృష్ణా, గోదావరి, గుంటూరు, కర్నూలు జిల్లాలలోను, వైజాము రాజ్యములోను ప్రత్తి పండే ప్రదేశములు సమీపము. (5) బొగ్గు దొరికే సింగరేణి ప్రాంతములు 100 మైళ్ల లోపున వుండుటవల్లనే. యితర స్థలములలో మిల్లలకంటే రు 50,000 ల ఖర్చు తగ్గును. (6) వేలకొలది మగ్గములు పనిచేయు చీరాల, పేరాల, మంగళగిరి, పెడన మొదలగు గ్రామములు సమీపములో వుండుట వల్ల సరుకు ఎప్పటికప్పుడు విడుదలయి పోవును. (7) ఎడ తెగని మంచి నీటివనతి కలదు. (8) మిల్లు మేనేజిమెంటు, సమర్థులున్ను, వస్తువులున్ను అయినవారి చేతిలో నున్నది. (9) ప్రిడ్లర్లు, వుక్ర్యోగములు, వర్తకులు అందరి డబ్బు దాచికొని మంచి లాభము పొందుటకు వీలయిన మార్గము.

ప్రసిద్ధి:—మొట్టమొదట మొదలు పెట్టుటకు డైరెక్టర్లు తీర్మానించినయినా ద కృష్ణా కెనాలు రైలుస్టేషనుకర్త వికాలపుగు మండ్లిలము సంపాదించబడుచున్నది. అతి శీఘ్రముగా పెట్టుబడిమీద మంచిలాభము వచ్చుటకు తగిన ఏర్పాటులు జరుగుచున్నది. తరువాత పోనికొక వాటాల నిమిత్తము, యాద్రక్షక పేర్కొన్నవారికి ప్రాప్త క్షను దరఖాస్తు ఫారముల నిమిత్తం వ్రాయవలయును.

గూడూరు లక్ష్మణరావు. బి. ఏ. మేనేజింగు ఏజెంటు అండ్ డైరెక్టరు,

బెజవాడ స్పిన్నింగ్ ఆండ్ వీవింగ్ మిల్స్, లిమిటెడ్, బెజవాడ.

మలయచందనము

గనేరియా అను గుర్రోగమునకు మళారము

పధ్యము లేదు. పిచికారీతో పని లేదు. ఎలుపు, తెలుపు, పచ్చ, అను మూడు విధముల సె గ రో గ ము ను మూడు పూటలలో మాన్యును. శ్రీల కుసుమ వ్యాసలకు కూడ ఇది రాజోవధము, (1251) డబ్బీ 1 కి వెల 2-4-0

గంధర్వ ఫార్మసీ, రాయవరం. (గోదావరిజిల్లా)

బాప్ సన్ జర్న నుపాకెట్టుడై రెక్టరీ

జర్మనీలో చేతిపనులు చేయువారి విలాసములు స్విట్జర్లండులో గడియారములు తయారుచేయువారి విలాసములు 100 పేజీలుగల పుస్తకముగా ప్రచురించి యున్నాము. వెల రు 1-4-0 లు. ఆర్డరుచ్చునప్పుడు 0-4-0 ప్రాంపుతో ఆర్డరు పంపిన మిగత రు 1-0-0 కు వి. పి. చేయబడును.

టి. ఆర్. ఎన్. అందు సన్న. (132)

పోస్టాల్ గుంపు ఏజెంటు అండు స్ట్రీటుటంకులు చేయువారి (ఏ. టి.) ఈగర్ల అమృతకోవిల్, జి. టి. మదరాసు.

WANTED.

Agents for life assurance work in Northern Circars and Ceded Districts. Only persons capable of guaranteeing business and willing to deposit nominal security need apply to

NARNON BROS. & Co.

Chief Agents,

The East & West Insurance Co., Ltd.,

169

12 Jones Street, MADRAS

స్వదేశీవస్తువులకు ప్రోత్సాహ మొసంగుడు

జాతీయవిద్యాలయ ఇండస్ట్రియల్స్ లిమిటెడ్, బంగ్లోలు

మేలైన జోలుమంకలక్రీ (హోల్ గ్రౌండు రేజరు), శీతతో తయారుచేయబడినది. మిక్కిలి అందముగా నుండును. నునుపుగాను, పదునుగాను, కొమ్మువైన ఇత్తడిచే అమర్చబడిన పిడివేయబడియున్నది. మొదటిరకం ధర 1 కి రు. 8-0; రెండవరకం ధర 1 కి రు. 2-8-0. చేతకావులు, చేతితోనే తయారుచేయబడినవి. అందముగా నుండును. బాగుగా కొమ్మువైన ఇత్తడిచే అమర్చబడిన నునుపుపిడి వేయబడియున్నది.

- (1) 3 అంగుళములది ఒక కత్తి గలది 0-12-0
- (2) 4 " " " 1- 0-0
- (3) 5 " " " 1- 8-0
- (4) 8 " " " 1- 8-0

ఇనుపకమ్ములచే తయారుచేయబడిన మడుపు ఈజిప్షన్లు కూడ ఉన్నవి. మిక్కిలి దృఢముగా నున్నవి. మొదటిరకం ఆరుపచ్చ కాన్వాసు వేయబడియున్నది. ప్రయాణములందును, మకాములందును మిక్కిలి ఉపయోగకరము. ధర 1 కి రు. 11 లు.

క్యాంపు మంచములు మిక్కిలి దృఢముగాను, అందముగా నున్నవి. మొదటిరకం ఆరుపచ్చ క్యాన్వాస్ వేయబడియున్నది. ఒకసంచెపాడగలదు. ప్రయాణములందును, మకాములందును చాల ఉపయోగముగా నుండును. తల్లి బాపే ఆర్డరు లను పంపుడు. ధర 1-కి రు. 22-0-0

మేనేజరు

జాతీయవిద్యాలయ ఇండస్ట్రియల్స్, లిమిటెడ్, (ప్రోప్రు) బంగ్లోలు.

ఆంధ్రప్రదేశ్ గ్రామీణులయందు, రాజమహేంద్రవరం.

శివపురాణము

జాననంహిత ప్రథమసంపుటము.

దేశభక్తులు కొనియాడదగినది. దేశభాషాధారకులు మెచ్చుకొనదగినది. శివభక్తులు శిరసావహించదగినది (ప్రాచీన నాగరికతా జ్ఞానమునకు ముఖ్య సాధనమైనది. బాలికా బాలకులకు అనుకూలమైనది. సుబోధకమగు నులభవచనశైలిచే శోభిల్లుచున్నది ఇది జ్యోతిర్లింగ ప్రాచుర్యము, పావ్యతీపరిణామము, తమార జననము, తాంకానురసంహరము, శివపూజాఫలము, వివాహక చరిత్రము, మొదలగు ననేక పుణ్యకథలచే విరాజిల్లుచున్నది ఇరువది నాలుగువేల శ్లోకములును, అటు గంపితములగు యీ శివపురాణము నీవత్సరములో అటుసంపుటములగు రెండేసి మాసముల కొకటిచొప్పున ఒకటించుచున్నాము. నెలదినములలో నీ ప్రథమసంపుటము తెలువకుచున్నది ప్రతిసంపుటమును ఇందు చందాదారులగు వారలకు పోస్టేజిగాక రు. 1-0-0 ఇతరులకు పోస్టేజిగాక రు. 1-8-0 క్రొత్త చందాదారులగువారు 0-8-0 లు ప్రవేశమును చెల్లింపవలెను.

అద్దేపల్లి లక్ష్మణస్వామి

900 అధ్యక్షుడు.

ఆపూర్వరాజకీయ గ్రంథములు

- 1. త్రిప్పాంజలి (భావగీతములు) 1 8 0
- 2. తిలకుమహాశయుని సంపూర్ణ ఉపన్యాసములు } 2 4 0
- 3. గాంధీమహాత్ముని సంపూర్ణ జీవితము 1 8 0
- 4. ఆంధ్రమాత (రాజకీయనాటకము) 1 0 0
- 5. స్వరాజ్యపతాకము " 1 0 0
- 6. సంస్కారణి " 1 0 0
- 7. స్వరాజ్యదృశ్యము " 0 12 0
- 8. స్వరాజ్యరథము " 0 8 0
- 9. గాంధీ మహాశయము " 0 8 0
- 10. ఆలీ ప్రభువులనిర్బంధము " 0 10 0
- 11. ఆసియాఖండవిభాగహాస్యము 0 8 0
- 12. నిరాకరణోద్యమతత్వము(ఆంధ్రమాను) 0 6 0

ఆంధ్రదేశమున ప్రచురింపబడు రాజకీయగ్రంథము లన్నియు మాత్రమే దొరకును.

(3402) ఉపేంద్రప్రచురణాలయము, 17, వారాణసి మొదటిబిడ్డి, మదరాసు.

నూతన యుద్ధసన్నాహము

యుద్ధమునాపకున్నచో ప్రపంచమునాశనమందును పీష్టు మాజీనుగా నొక భయంకరవ్యాధిసముగలదు. అందు క్రొత్త ఘోరదారుణ విఘాతక నాశనయంత్రములు తయారుచేయుట తయారగుచున్నటులను దెలుపబడినది. భగవదనుగ్రహమువలన గంధి చేకూరుటచే వానిని కొంతకాలము వరకు ఉపయోగింపకుండవలసిరచ్చెను. ఆవ్యాధిసము అడ్డొలుగో పెర్సిస్కాటుగానికి పంపగా, వారు ఉపయోగముగ నొక ముక్క నిలువ వ్రాసిరి.

"ఆగామి యుద్ధము రసాయనశాస్త్రజయద్ధ మగును. అది ఆకాశమునను, జలాంతరమునను జరుగును. యుద్ధనౌకలు నిరుపయోగములగును. జరుగుచున్న దేశము వాయువిమానముల యం దాధిక్యమును గల్గియుండును."

ఈవిషయము, భూప్రదేశము తీరముగల వస్తువునకు వాసయోగ్యము గాకుండవేయబడునను దానినై నాధారపడినటుల గాంచుచున్నది. మనుష్యులు క్షతులగుచు, చేపలుగాని కారు, అందుచే ఆగామియుద్ధమువలన కొంతమంది మాత్రము ప్రాణముతో నిలిచియుండును. ఆ మిగిలి యున్నవారలు నిర్జనము చేయబడిన భూభూతులగుదురు. కావున యుద్ధము అసంభవమగునటుల చేయుటలేని యావ్యాధిరచయితలగు మేడెస్టండుగారు తలంచుచున్నారు.

శాస్త్రవిజ్ఞానము మానవహింసకు తోడ్పడునటుల నభివృద్ధిగాంచిన క్రొత్త ప్రభుత్వములగు యూరోపు, ఆమెరికా లలో మానవ మేధాశక్తిచే నిర్మింపబడిన నూతనవిద్యాశాస్త్రము లేవో చూతము.

గంధిసమయమున ప్యారిమెంటులలో చదువుకొనుచున్న ఒక ప్రాచీనమునకు 'వేడినూనె వర్షము' కురియునటుల కనిపెట్టెను. ఒక క. ఫిల్మిటోటాలో నూనెయొక భగ్గు మనుషు దార్థము నుంచి, జానకి తాడు పెట్టి యుంచబడును. ఆవాకితాడు భగ్గుమనుషు దార్థమును తాకి పుడు, ఆభగ్గుమనుషు దార్థము నూనెను చిందగట్టి మంచునటలజేయును. అపుడు మంచునట్టి వేడినూనె స్వయంచరితులను చెదిరి కొలదినిమిడుములలో నాశన మగునటుల జేయును. దీని నుండి రక్షించుకొనుటకు మార్గము భూమిక్రింద దాగుకొనుటయే.

మరియొకటి 125 మైళ్లదూరమునకు గుంతు పోవునట్టి ఫిరంగి. అందుగుండ్లు ఒకదానిలో నొకటి ఆవర్చియుండి ఒకటి వెంటనొకటి వెంటవెంటనే ప్రేలుచుండును. దీనివై ఎంత యొక భిష్టి జేసిలందనునది తెల్లనున్న తెల్లనుండి లండనునున్న నాశనమగునటుల జేయవచ్చును, కొత్తవిషవాయువును ప్రసరింప జేయు గుండ్లుల ఫిరంగులు 20 కలసి ప్యాగినును గాని లండనునుగాని 24 గంటలలో నిలవకుండ జేయవచ్చును.

ఎల్లక్రికె యెక్స్ ప్లోషివోకటి భూమిలో దాచియుంచబడి మందు గుండుసామానములను భగ్గుమనుషులు జేయును. ఒక క్రొత్త ఫిరంగి మనుష్యుని చేతి పొడుగుండును. దానిలోనుండి పడునైన కొవల గుండొకటి 8 అంగుళముల పొడుగును ఒక అంగుళం కలయును గలది అంగుళం మందముగల ఉక్కుతో దుగుగుండ దూరిపోయి, తాకువరకును, నిశ్చలముగ, పొగ లేకుండకుండును. ఈఫిరంగియే పెద్దదియైచో యెన్నియోమైళ్ల దూరమునకు 5 టన్నులు గ్యాసుగుండును విసగలదు.

టాంకులు అభివృద్ధిచేయబడినవి. ద్రవదార్థముగ నుండు వాయువును టన్నులకంటె ఎక్కువ యీటాంకు తెన్నియో గలసి విశోధిదేశముల వద్దనున్న గ్రామములు, పట్టణములు పాలములలోనుండు జీవముగల ప్రజలనున్న నాశనజేయును. మరి కొన్ని టాంకులు, నదులలో నీళ్లలోనికి వెళ్లి వైకిలేచి దగ్గునున్న ప్రదేశములపై నీ కాల్పును. మరి యొకటి వాయు విమానము ఇది గద్దవల గాలిలో తిరుగుచు, క్రిందనే వస్తువువైనగాని బాంబు విసరును.

10 వేలటన్నుల మందుగుండు సామాను గలజలాంతర్గామి మరియొక రత్నము. యుద్ధము ముగియటకు ముందు జర్మనులకు నావికులలేకుండ విద్యుచ్ఛక్తిచే నడుపబడుపడవ యొక డెను. దీనిమూలమున ప్రాణావృత్తము లేకుండనే సముద్రపురే వైనను ఆక్రమింపవచ్చును. నైల్లును తంతివార్త ప్రదేశమునుండి, నూటిగా నొకజలాంతర్గామిని యుద్ధనౌకవై త్రిప్పవచ్చును. ఎగిరి పోవు యుద్ధనౌక యొకటి గూడ కనిపెట్టబడినది. అది నీటిలో నుండు బాంబులను, మైనులను తప్పించు కొని పోవుటకు గాలిలో నెగిరి పోవుచుండును. చెన్నీకులేలో 5 వేల అడుగుల యెత్తునుండి యుద్ధనౌకవై

బాంబులువేయగా 100 కి నూరుదెబ్బలు తగిలెను. అల్పామా యను యుద్ధనౌకవై 2 వేలపానుల బాంబులవేయగా అనాక 80 సెకండులలో మునిగిపోయెను. ఇప్పుడు 4 వేల పానుల బాంబుకటి కనిపెట్టబడినది. అది 50 అడుగుల దూరములోని యుద్ధ నౌకను శిథిలముజేయును. వైన గాలిలో ఒద్దలగువిషవాయువు గుండ్లు విస్తారప్రదేశములను నాశముజేయును.

ఇప్పుడు క్రొత్త కనిపెట్టబడిన విషవాయువు ఆప్రా జించిచో మంటను పీల్చినటులనుండును. ఒకటిరెండు వ్రావకం బొట్టు మనుష్యునిపై బడినచో ఆయన కదలకయుండును. ఈవా యువును విమానములనుండి యొక్కడవదలినను ఆప్రదేశము నిర్జన మగును. బ్రిటనులో యెల్లక్రికె ఫిరంగి కనిపెట్టబడినది. అది మెరుపువలెనట్టి ఒక నైశ్చయమును నిశ్చలముగ చంపివేయును.

నాగరిక దేశములలో ఇట్టి వైకావకములు సృష్టింపబడు చున్నవి.

బాల్టిమారులో (ఆమెరికా) విషవాయువును తయారు జేయుటకు 1 కోటిపానుల విషము నిలువజేసి యుంచబడినది. గ్రేటుబ్రిటనులో రోజునకు 200 టన్నుల విషవాయువుజేయ జేయుటకు వీలగు కెమికలు ఫ్యాక్టరీలు గలవు. అట్టిని ఫ్రాన్సు లోను జర్మనీలో గూడ గలవు.

ఆంధ్ర జ్యోతిషాలయము

జాతకము

(1) జాతకచక్రము (మండలి) యొక్క నక్షలుగాని (2) పుట్టినతేది, జననకాల ఘడియలుగాని (3) జాతకుడయొక్కజన్మ శామును, ప్రస్తుతపు కయస్సు, మాకు ఉత్తరము వ్రాయునకు యముగాని, ఈముటిలో నెదియో యొకటి మాకు పంపినయె డల, జాతకునియొక్క రూపము, స్వభావము, కరిరాశి గ్రహము, భగవంతుడన, ఆయుర్దాయము, భాగ్యము, సంతానము, కళిత్ర సౌఖ్యము, ఉద్యోగము, జీవనము మొదలగు 25 సంగతులు దాఖలా కొరకు వ్రాసి ముందుగా రు. 1-4-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము. ఈవాసినసంగతులు సరిగా నున్నయెడల, జాతకుని యొక్క ఆయుర్దాయము అఖరువరకు, జరుగజోవు ప్రతిసంగత ఫలములు, అనగా, మహాదశ, అంతర్దశాఫలములు గల పూరా జాతకము, శాస్త్రసమ్మతముగా తయారుచేసి పంపెదము. పూరా జాతకమునకు రు. 5 లు, అగును. పూరాజాతకము వ్రాయించు కొనువారు రు. 2 లు, అడ్వాన్సు ముందుగా పంపవలెను. అట్లు పంపగానే జాతకము పూర్తిగా అఖరువరకు తయారుచేసి తక్కిన రు. 3 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

సంవత్సరఫలము

మొత్తముమీద 1 సం॥ రం వరకు ముందు జరుగజోవు ఫలములు వ్రాయుచు, నెలలవారీగా 12 నెలల ఫలములు వివరముగా వ్రాయుటకు వి. పి. ఖర్చులతో రు. 1-4-0 లు అగును. దీనికి జన్మనక్షత్రము గాని, జన్మశాముగాని, మాకు పంపిన చాలును.

జాతకమార్తాంధము

మొదటిభాగము

జ్యోతిషముందు ఏమియు ప్రవేశము లేనివారికి ఈగంధ ము మిక్కిలి ఉపయోగము. దీనినిబట్టి భూతిభవిష్యద్వర్త మానఫలములు అతిసులభముగా తెలియును. కావలసిన వారికి వి. పి. ఖర్చులతో రు. 2-8-0 లకు వి. పి. గా పంపెదము.

రెండవ భాగము

ఇది అమృతపూర్తియు నిర్దముగా నున్నది. 300 శ్లోకాలు. ఇందు లగ్న స్థూటము, గ్రహస్థూటము, భావస్థూటము, వడ్డలములు, మోడకవర్గ, అష్టకవర్గ, తాత్పర్యసహితముగా నుమారు 1000 ప్రమాణ శ్లోకములతోను, విశేషాంశములతోను ద్వాదశ భావఫలములు మహాదశ అంతర్దశాఫలములును, ఇంకను అనేక సంగతులతో మిక్కిలి సులభశైలిని అత్తర్చుకముగా వ్రాయబడినది. దీనివలన అన్ని సంగతులు పూర్తిగా తెలియును. ఈ గ్రంథము నచ్చనియెడల తిరిగి సాము వాపసు చేయుచుము. ఈ 2వ భాగమునకై యిదివరకు భరఖాస్తులు : పంపినవారు తిరిగి మాకు వ్రాసినయెడల వెంటనే వి. పి. గా పంపెదము. దీనివెల పోస్టుఖర్చులు గాక రూ. 2-0-0-0 లు.

అలస్యతైనచో ప్రతులు దొరకవు.

ఆ కెల్ల వెంకట శాస్త్రి.

(3512) గోపాలపురం, కొత్తపేట పోస్టు.

(గోదావరిజిల్లా)

"తెలుగు సంక్షిప్త లేఖనము"

మీరు ఇలుకదలకనే తెలుగు మార్గమందు నెరుకొని భాషాసేవచేయవచ్చును. దినమున కొక గంట పని. "ప్రోస్పెక్టుస్సు నిమిత్త మణాబిల్లే పంపించండి!"

(13) ఇక్వాఫర్మేషన్ బ్యూరో, కాకినాడ.

ప్రకటన

చందాదారులు మా ఆఫీసుకు ఉత్తరములు గాని మనిషియు గాని కంపునపుడు తమ చందా నెంబరును ఉదాహరించు చుండినయెడల ప్రత్యుత్తరము నిచ్చుటకు సులభముగా నుండును కనుక నికనుండి అట్లు తప్పక గావింపవలెనని కోరు చున్నాము. ఆం|| ప|| వ్యవస్థాపకుడు.

వాతావరణ సితి

1922-వ సంవత్సరం జూలై నెల 19-వ సోమవారము.

జిల్లా ముఖ్య నగరములు	గత 24 గంటలలో అధ్యక్షాన్ని	గత 24 గంటలలో అధ్యక్షాన్ని	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము	గత 24 గంటలలో వర్షము
విశాఖపట్నం	83.8	74.2	1.50	19.27	...
రాజ్ గఢ్	87.6	77.1	10.5	18.79	0.74
స్రీపురు చీపురు
ద్రాక్షాపట్నం	87.2	79.0	0.15	10.80	4.45
సాగర చీపురు	88.4	78.5	0.65	19.72	13.02
గోపాలపురం	89.0	78.1	...	4.00	1.00
కోరాపుట్	88.7	71.8	...	2.27	1.24
విశాఖపట్నం	92.5	82.4	...	0.94	2.82
కాకినాడ	96.5	77.1	0.83	1.82	0.77
మచిలీపట్నం	98.3	75.2	1.50	2.14	0.79
గుంటూరు	102.6	74.1	0.47	1.98	0.10
నెల్లూరు	01.9	81.6	...	1.46	0.60
మృదాక	100.7	79.8	0.08	1.41	0.17
కడపూరు	98.6	79.7	...	0.59	0.01
వాగపట్నం	96.4	76.5	0.10	1.61	0.95
పాంబర్	98.4	79.9	...	0	0.10
బ్రహ్మపూర్	94.6	75.0	0.84	2.27	...
కోలంబ	85.6	79.0	0.02	5.57	0.34
తిరువేంకట	82.3	78.9	0.02	5.69	8.68
కొచ్చిర్	83.1	74.9	0.08	8.95	10.13
కాళిక్టు	80.8	75.1	...	7.57	16.21
మంగళూరు	84.5	74.0	0.86	14.15	11.61
మర్కాస	75.0	62.0	0.71	7.71	8.78
కార్వార్	86.9	76.6	1.80	20.54	5.68
కర్నూరి	87.8	75.9	0.90	14.12	...
బొంబాయి	89.3	82.2	0.04	8.27	20.7
హైదరాబాద్	98.8	74.0	0.13	17.3	1.87
రైచూరు	90.0	71.1	0.28	1.69	0.60
అనంతపురం	99.8	76.4	...	1.23	0.14
బళ్లారి	95.8	75.5	...	0.09	1.29
కర్నూలు	97.0	78.6	...	0.61	1.06
కడప	104.2	78.2	0.04	1.14	0.68
హాస్యం	86.4	64.3	0.08	0.23	2.52
రెంగునూరు	84.1	65.6	0.10	2.46	0.12
కొడైకనూర్	62.9	53.1	0.97	2.69	0.01
ఉదకమండలం	68.6	51.2	0.64	2.84	2.71
కోయంబూరు	88.7	70.5	...	0.26	0.97
చోలూరు	99.8	77.2	0.20	8.93	2.02
నెలము	91.6	78.0	0.88	4.11	1.39
తిరుమనాపల్లి	101.5	79.1	...	0.60	0.23
కర్నూల్	101.8	80.2	1.88	0.76	0.17
మధుర	95.5	77.8	...	2.77	1.95
తిరువల్లూరి	0	0.51

కర్ణాటకము, నెంట్లలు దక్షిణములందు మబ్బులు స్వల్పము. మిగిలిన ప్రదేశములం దధికము. కర్ణాటకము, నెంట్లలు మైనూరు, తర్వాత ప్రాంతములందు అర్ధవృత్త తక్కువ. మిగిలిన ప్రదేశములం దధికము. కర్ణాటకము, నెంట్లలు దక్షిణము, బొంబాయి లందు వేడిమియందు మార్పులేవు. దక్కనునందు హెచ్చెను. మిగిలిన ప్రదేశములందు తక్కువ.

ఎస్. ఆర్. యు. సామూరు.
వాతావరణ కృత్యము

గాంధీమహాత్మని నిర్వంధదినము

నిన్నటి సాయంత్రము నీచి యొద్దకు టంగుటూరి ప్రకాశంపంతులుగారి అధ్యక్షతన గాంధీ మహాత్మని నిర్వంధ దినోత్సవము జరపబడెను. జాతీయ స్వచ్ఛంద సేవకులును గాంధీ సేవకాల విద్యార్థులును భిలాభతు వాల టీకులును గీతములు పాడుచు సభకు విచ్చేసిరి. సభాసభమున జాతీయ గీతములను హరిహరశర్మగారు ఉచ్చారముతో పాడిరి. సభను ప్రారంభించు సభ్యునికి మబ్బులు దట్టముగ క్రమిల్పెదవచ్చును గురియునయు, సభ జరగదనియు భయముతోచెను. కాని కొంచము జల్లుపడినను సభ నిర్విఘ్నముగ ముగిసెను. చెంగల్పట్టు కలెక్టరు గెటిగారును వారి సతీయు పోలీసు వారు కూడ సభలో నుండిరి.

అధ్యక్షులు ప్రారంభమున కొంచము ముచ్చటించి కాంగ్రెసు కార్యదర్శియగు సి. రాజగోపాలాచారిగారిని ముచ్చటించి పునరి

సి. రాజగోపాలాచారిగారు చెన్నపురిలో ఇంకను ఖద్దరు వ్యాప్తిచాగుగా లేనందులకు విచిరి. వివిధ రాష్ట్రముల పరిస్థితులను కనుగొనుటకు నిర్ణయించబడిన సంఘమువారితో చెన్నరాజధానికి ఇంత త్వరలో రావలదని తాము చెప్పితి మనియును ఇక నైనను శ్రద్ధ వహించి ఖద్దరు బట్టలను తప్ప వేరు బట్టలను ధరించుకుంటుట ప్రజలు ప్రతిజ్ఞపూ నవలయునని కోరిరి. విదేశాస్త్రియల ధరించినవారు జాతీయసభలకు రాకుంటుట మేలని తెలిపెను. కొలది నుండెను కార్యవరకులు చేరిన లాభముగాని పలు సంఖ్యాములు కేవలము అభివృద్ధి కొరకు సమావేశమగుట వలన ఇనుమలయు లాభము లేదని తెలిపెను. ఇతర రాష్ట్రములలో జరుగుచున్న అభివృద్ధిని గురించి వారితోపాటు ముందంజవేయుటకు చెన్నరాష్ట్రవాసులు పనిచేయువలయునని హెచ్చరించిరి. ఖద్దరు కాంగ్రెసు కార్యక్రమములలో ప్రధానమైనది. దీనిని నిర్వహించినగాని ఇతర అంతములను, నిర్వహించుటకు వీలందదు.

పిమ్మట నిన్నటి ప్రార్థన ఆరెన్లు అయిన స్వదేశీ మిత్రుల సహాయ సంపాదకులును, కాంగ్రెసు ప్రచారకులును ఆగు యం. యస్. నుబ్రహ్మజ్యోతియగారిని మాట్లాడుచు అధ్యక్షులతోగలనే కరతాళధ్వనులు చెలరేగెను నుబ్రహ్మజ్యోతియ గారు తాము ఆప్రార్థననే 108-వ కేక్ ను క్రింద ఆరెన్లు అయితిమనియు, జావీహక్కింద తమను కదలి వెట్టి రనియు, ఇంకను విచారణ వాయిదా 10 దినములు గలదనియు, ఈ లోపు గ తాము మహాత్మని యాజ్ఞలను అనుసరించుటను, రానున్న తీసు నిశ్చితగ నెదుర్కొనుటకును ధైర్యముండుటల సభ్యులు తమ వాక్యనింపవలయునని కోరిరి. మహాత్మనుడుపదేించిన నిర్వాణకార్యక్రమమును కొనసాగించుచు, కద్దరు వ్యాప్తి పాటుపడుచు చెన్నపురి తన కీర్తి నిలుపుకొన వలయునని కోరిరి. మహాత్మని నిర్వంధ దినమగు నేటి పుణ్యదినమున తమను ఆరెన్లుచేయుటచే జన్మసార్థకమైనదని పలికిరి.

వీరికి పిమ్మట యస్. ఆదివారాయణకెట్టిగారు ఉపన్యసించుచు మహాత్మని ఉపదేశములన దేశములో కలిగిన మార్పును వర్ణించిరి. వెనుకటిసిరికిని ప్రస్తుతీతిని విశేష తారతమ్యము గలదు. ముఖ్యముగ భయమొకటి ప్రజలమనములనుండి తొలగిపోయినది.

పూర్వకాలమున పోలీసువారిని చూచినను, మరియే చిన్న యుద్ధానికి చూచినను ప్రజలు గడగడ కణకు చుండెడివారు. ఇప్పుడో అట్టివారిని ఉపేక్షభావముతో చూచుచున్నార. ఈ మార్పునకు మహాత్మనే కారకుడు. ఖద్దరు నిర్వాణములన దేశమునకు ఎట్టి ఉపకారము గలుగునో, స్వరాజ్యానికి అది యెంత అవశ్యకమో వారు కొంతదూరము విఘ్నముగ చెప్పిరి.

అధ్యక్షులు పిమ్మట అంగభాషలో ముచ్చటించిరి. లక్ష్మణపురమునందు ఒకవంక కాసనోల్లంఘనము వెంటనే అవలంబించవలయుననెడివారు చెలరేగిరి. వేరొకవంక నిర్వాణ కార్యక్రమమును ముందుగా పూర్తిచేయవలయునని కోరెడివారు మరికొందరుండిరి. ఉభయపక్షములకును వాగ్వివాదము కలిగెను. తుదకు రెండవ పక్షము వారే గెలుపొందిరి. తమకు తమకా కాసనోల్లంఘనమునందు ఏ మాత్రము సమ్యక్ము లేదని అధ్యక్షులు చెప్పిరి. తమ ప్రయత్నముల గావింపక మరియొకమారు తొందరపడి తీవ్రచర్చ నలంబించుటచే ఎక్కువ అనర్థము వాటిల్లును. దేశము ముందుగా తీసు పొందవలెను.

ఖద్దరునిర్వాణము సామాన్యులకు కార్యము కాదు. గ్రామములలో తిరుగునపుడు అందలి కష్టములు తమకు గోచరించినవి ఏమిట ప్రజలలోకి నీసుమునాలుగింటి మూడువంతులునుండి ఖద్దరునధరింతురో అనాద్యైవాజ్యముచేయవలెనవచ్చును. దేశ సాధనము అన సరము లేదు. ఖద్దరు పరిపూర్తి అగుచో అవసరమగుదేశని కాసనాగ్నిక్రమమును కొనసాగించుట సులభమగును. క్రమశిక్ష నొందక అందఱును జెయుటలొనికి ఉరుకుటచే లాభములేదు. కేరళము ఉద్రేకము కలుగజేసెడి కార్యములు ఫలప్రదములుగావు. కాంతిసమయములందు బుద్ధిపూర్వకముగ ఆల విచిచేడి కార్యవిధానములవల కార్యోత్సాహ ము విజయము కలుగగలదు. ప్రస్తుత స్థితిని రాజకీయ యెడ మీయ నక్కరలేదు. దేశమందంతటను కాంతి వ్యాపించుచుండుట మహాత్మని ఉద్యమమునకు నిజమగు విజయము. వింటరుటకో ప్రభువు ఏమిచెప్పినను దానిని మనము పాటించ సక్కరలేదు. సమయము వచ్చునపుడు చెన్నపురిలో సమావేశము కాసనోల్లంఘనము నడిపించెడి వాయకుడు బయలుదేరక మానదు. వారితో నూర్చుర చేరినను కార్యము సిద్ధింపవలదు. ఎల్లరును అంగపాటులో నుండు నట్లు ఖద్దరు పాపుత తాము స్థాపించదలచితిమని అధ్యక్షులు చెప్పిరి. అందు దొరవెడివస్త్రములు కాంగ్రెసు యాజమాన్యమున కెదురగుటచే కల్లికి అవకాశముండదు. దూరిని దారముగ తీయుట మెదలు, నేతిమిగియునకు కాంగ్రెసు సభ్యులు పరిశీలించెదరు ఇకమిదికద్య స్వకీ వస్త్రములు దొరకవలెను. సాకునకు అవకాశముండదు. కాన ఎల్లరును శుద్ధస్వదేశవస్త్రములను మాత్రమే ధరించుచు మహాత్మని కోర్కెను చెల్లింపుదని అధ్యక్షులు కోరిరి. మహాత్మను అటు సంకల్పములు వైచుచో నుండుట అసంభవము. ఈ లోపునే వారిని విడిపింపగలుగుచును. కాని కాంగ్రెసు నిర్ణయమును జరపవలెనస్వరాజ్యము వెంటనే రావలయునని కోరుట మూల్యమోసము. ఇట్టిపాఠపాటునకు ప్రజలు లోనుకాకాదదు. తమధర్మము బ్రజలు పొంగి నిర్వహించుచో ఇంగ్లండు లొంగి పోవకమానదు. అప్పుడు మనకు అనుకూలమగు స్వరాజ్యమును స్థాపించుకొనవచ్చును. ఒకటిచెప్పెడి అధినేత రాజ్యము నిస్సారముగ నుండును. యూరోపియను రాజ్యాంగములు ప్రజలకు గృహదేశకు కారణములగుచున్నది. భావి హైందవ రాజ్యము లోకశ్రేయమునకు తోడ్పడవలెను.

అధ్యక్షులకు ఉపవాక్యకులకును సందేహములతో సభ ముగిసెను. వాలంటీరులు జాతీయగీతములను పాడుచు తమ నిలిరములకు జిరిరి.

* * *
చెన్నపురి దేశీయసమాజము
నిన్నటి ఉదయము లింగిశెట్టి పీఠియందలి చెన్నపురి దేశీయ సమాజమునందు గాంధీమహాత్మని నిర్వంధదినము జరుపబడెను. శ్రీమంత్ యం. కె. ఆచార్యులుగారు, అద్దేపల్లి కుమారస్వామి శెట్టిగారు, గోనుగుట్ల నుబ్రహ్మజ్యోతిశెట్టిగారు, కెదురుమూడి శేషగిరిరావుగారు, ఎ. శ్రీరాములు వాయుడుగారు మున్నగువారు వచ్చియుండిరి. కొంతకాలము జాతీయ గీతములతోను, భజన ప్రార్థనలతోను, గాంధీమహాత్మ ప్రభుతి వాయకులకు జయజయ ధ్వనులతోను గడపిరి. పిమ్మట వారందరు నగర సంగీర్తనము చేయుటకును, స్వరాజ్యనిధికి ద్రవ్యమును ప్రోగుచేయుటకును బయలుదేరిరి.

మహాత్మగాంధీ చేసేతపాఠశాల
తెలు శెట్టిపీఠి నెం 1 ర గృహమందలి మహాత్మగాంధీచే సేతపాఠశాలాధికారులు నిన్నటి దినము నగరమందంతట తిరిగి తమ పాఠశాలకు విరాళములను ప్రోగుచేసిరి.

అల్లయన్న బ్యాంకి ఫోర్వరీ చెక్కు నేరము
లాహోరు, జూలై 17:- ఎల్. ఎస్. డి. కోస్తా అను వాడు అల్లయన్న బ్యాంకిలో రెండు ఫోర్వరీ చెక్కులను మార్చి నందులకు 5 సంవత్సరములు కఠినశిక్షకు పాత్రుడయ్యెను. అతను అపిలుజేసెను. కెండు అప్పీలును విచారింపి ఒకటిన్ను న్యాయమూర్తి తిప్పెను. మొదటి చెక్కు మొత్తము రూ 400-6.0 గ్రొడ్డేగారి పేర మార్చెను. గ్రొడ్డేగారు చెక్కును మార్చలేదనెను బ్యాంకు అక్క పుంట్లెంటు మున్నగువారు మద్దయి చెక్కును మార్చెనని సాక్ష్యమునిచ్చిరి. చెక్కు దిస్తూరి మద్దయిచేయని దిస్తూరి పరిశోధించి తెలియజేసెను. రెండవచెక్కు బ్రాబ్జెక్ స్పాన్ హోటల్ వ్యవస్థాపకుడు నకు రాయను మార్పుటకు బంపింట్లు బంపెను. చెక్కును అందిచ్చిన బంట్లో తుగూడ ముద్దయి తనకాచెక్కు నిచ్చెనని సాక్ష్యము నిచ్చెను. ఉత్తరసాక్ష్యము లేదు. అందు అప్పీలును కొట్టివేయబడెను. ముద్దయి నేరముదవి వాయమూర్తి ప్రహించెను.

ఆంధ్ర పత్రిక

1922-వ సం॥ జూన్ నెల 19-వ తేది

సోమవారము

సముద్రవ్యాపారము

1921-22 సంవత్సరపు మద్రాసు సముద్ర వ్యాపారపు నివేదికయందలి విదేశవత్త్రవ్యాపారము గూర్చిన వివరములను గత శుక్రవారపు పత్రికలో వివరించియుంటిమి. విదేశవత్త్రపు దిగుమతులు తగ్గిపోయెను. ఇందుకు సూచించబడిన కారణములలో రాలపు ప్రేరేపణ యొకటి. ప్రభుత్వనివేదికలందు రాలపు ప్రభావమును గుర్తించుటబట్టి, దాని యుపయోగమును ప్రాముఖ్యమును గ్రహింపవచ్చును. చెన్నరాజధానివాసు లింతటితో సంతృప్తి జెందినచాలదు. విదేశవత్త్రధారణము ఇంకను వ్యాపించియున్నది. కద్దరు నిర్మాణమునందు చాల లోపము గనుపించుచున్నది. దేశ మింకను నెక్కుడు కార్యోత్సాహమును కనుబటుపనలసిన యావశ్యత కలదు. కద్దరు నిర్మాణమును పూర్తి జేసిన గాని, స్వరాజ్యసిద్ధియు, స్వీయసామర్థ్యవిజ్ఞానమును సులభసాధ్యములు గావాలపు. రాజకీయవ్యవహారములు, వత్త్రముల దిగుమతులు తగ్గుటకు కారణమయ్యెనని నివేదిక యంగీకరించుచున్నను, నూలు దిగుమతులు హెచ్చయ్యెనని దెలుపుచున్నది. విదేశపు నూలుతో బట్టు ఇక్కడ తయారయినను, అవి త్యాజ్యములే యగును. దేశపునూలుతో వడికిన బట్టలనే ధరించుటకు, ప్రజలు దీక్షబూనినగాని, స్వదేశవ్రతము సఫలము గాంచనేరదు. నూలు విషయమున నయినను ముప్పదియవసంబరు, అంతకు తక్కువ సంబరు వడుకునూలుతో పోటీకి, లాంకు మైరు తాళజాలకబోయెనని, నివేదిక మంగీకరించుచున్నటుల ఇదివరకు దెలిపియుంటిమి. 30 సంబరు నకు పైబడిన నూలు వ్యాపారమునందు మాత్రము లాంకుమైరు బాగుపడెను. నూలు ఖరీదును పొండు రు 3-7-0 ల నుండి రు 2-13-0 లకు తగ్గించుటచే గూడ, లాంకుమైరు వ్యాపారమునకు ప్రోత్సాహము గల్గియుండును. ముప్పదియవసంబరు అంతకు తక్కువ సంబరు నూలుతో తయారయిన ముతుక వత్త్రములు ధరించి, నాజుకుబట్టల నాశింపకుండిన గాని, కద్దరు ఉద్యమము పూర్ణ విజయము గాంచదు. దేశము స్వాతంత్ర్యవిహీనయై యున్న సందర్భమున, నాజుకుబట్టల ధరించి, పరాధీనతను పెంపొందించుట ద్రోహమగును. నవవాససమయయిన సీతారాములు సయితము నారవత్త్రములను ధరించి కాలము గడపిరి. అట్టి నియమమునే భారతీయు లీ సమయమున యవలంబించి, విదేశవత్త్రనిరాకరణమును, స్వదేశవత్త్రస్వీకారమును కొనసాగించి, మాతృవిమోచనమునకు తోడ్పడి ధన్యులయ్యెదరు గాక యని కోరెదము.

నివేదికయందలి ఇతరవిషయములను నేడించుక పరిశీలించెదము. 1921-22 సంవత్సరమునందు ఎగుమతులుగాని దిగుమతులుగాని హెచ్చుగలేవు. మారకపుమాపులు, యూరపుఖండపుదుస్సితియు, హైందవవాణిజ్యపరిస్థితులను ప్రేరేపించెను. నివేదికవత్సరాంతమున, చెన్నరాష్ట్రపు దిగుమతుల కన్న ఎగుమతులు 3 కోట్లు అధికమయ్యెను. అఖిల భారతవత్త్రపు అంకెలు మాత్రము ఈ విషయమున అనుకూలముగ లేవు. ఏలనన, ఎగుమతులకన్న

దిగుమతులే 23కోట్లు ఎక్కుడుగ కనుపించుచున్నవి. కాని, ఇంతకుపూర్వపు వత్సరమునందు ఎగుమతులకన్న దిగుమతులు 79 కోట్లు హెచ్చుగనుండుటచే, పై అంకెలు కొంతవడి యభివృద్ధి నే జూపుచున్నవి. మద్రాసు సముద్రవ్యాపారపు విలువ దాదాపు 74 కోట్లుండెను. ఇది వెనుకటి వత్సరమున కన్న కొంచెము హెచ్చుగనున్నది. దిగుమతులు గతవత్సరమున కన్న 100 కి 16 వంతున తగ్గెను. ఇందుకు బట్టలు, లోహములు, మొదలగు నవి తక్కువగ నేతెంచుటయే కారణము. ఎగుమతులు 100-కి 10 వంతున హెచ్చెను. విదేశపు దిగుమతులు 229 లక్షలనుండి 201 లక్షలకు దగ్గిపోయెను. సారాయిల దిగుమతి, గ్యాలనుసంఖ్యయందు 100 కి 17 వంతునను, విలువయందు 20 వంతునను తగ్గిపోయెను. సారాయములలో 100 కి 75 వంతుకు బైగ ఇంగ్లండు నుండియే వచ్చుచున్నవి. విస్కీ దిగుమతులు 100కి 14 వంతునను, బ్రాండ్ దిగుమతి 100 కి 43 వంతునను తగ్గెను. డ్యూటీ హెచ్చుటయు, కొద్దిమార్కపు రేటుండుటయే, వీని తగ్గుదలకు కారణమని నివేదిక దెలిపినను, మద్యపాన నిషేధోద్యమము గూడ తగ్గుదలకు తోడ్పడెనని అంగీకరింపక తప్పదు. మద్యపాననిషేధము దేశమంతటను వ్యాపించి, త్రాగుడు దురభ్యాసము సంతమొందించుటకు, గాఢమగుకృషిజరుగుట యావశ్యకమని వేరుగ దెలుప నక్కరలేదు. కొలంబో ఆరక్ దిగుమతులు 27832 గ్యాలనులనుండి 25072 లకు తగ్గెను. జిన్న, రమ్, మొదలగువానిదిగుమతులు 24816 గ్యాలనులనుండి 22820 గ్యాలనులకు తగ్గిపోయెను. ద్రాక్షసారాయముల దిగుమతులు 100 కి 31 వంతున దగ్గెను.

బిస్కెట్టులు, ఛాకొలేటులు, కోకో, పేటెంటు ఆహారములు మొదలగు పదార్థముల దిగుమతులు 100 కి 34 వంతున దగ్గెను. మసాలాద్రవ్యముల దిగుమతులు 58 లక్షలనుండి 53 లక్షలకు తగ్గెను. విదేశపు పంచదారదిగుమతులు టన్నులందు 100 కి 73 వంతున హెచ్చెను. ధరయందు 100-కి 40 వంతున తగ్గెను. పొగాకు దిగుమతులు ధరయందును, మొత్తమునందును వృద్ధియగుట చిత్రము. కాని సిగరెట్టులుమాత్రము 500267 పౌండ్లనుండి 186750 పౌండ్లకుదగ్గుట, కొంతవడి తృప్తికరముగ నున్నది. కాని, సిగరెట్లను కాలెన్డీ దురభ్యాసమునుగూడ దేశమునుండి పారద్రోలుటకు తీవ్రప్రయత్నములు జరుపవలెను. "సిగరెట్లపై డ్యూటీని హెచ్చించుటవలన, దక్షిణహిందూదేశమున దీనిని తయారుజేయుట కెక్కుడు ప్రోత్సాహము గలిగెను. విదేశపు సిగరెట్ల స్థానమును, పయినుండివచ్చిన ఆకుతో ఇక్కడనే తయారయిన సిగరెట్లు చాలభాగము ఆక్రమించెనని నివేదిక దెలుపుచున్నది. విదేశపు పొగాకుతో సిగరెట్ల నిక్కడ తయారుజేయుట సయితము అసర్థదాయకము. మద్యపానదురభ్యాసమువలనే, పొగద్రావెడి దురభ్యాసము సయితము తొలగినగాని, ఆననసరవ్యయమును, అనారోగ్యమును రూపుమాపుచు. ముడిపదార్థముల దిగుమతులు 156 లక్షలనుండి 185 లక్షలకు హెచ్చెను. ఇందుక్రింద, బొగ్గు, వంట చెరుకు, నూనెలు, దూది, పట్టు, కలప మొదలగునవి చేరుచున్నవి దిగుమతియగు నూనెలలో 100కి 70 వంతున కిరోసినాయిలుఅగుచున్నది. ఇదియంతయు గ్రేటుబ్రెజిలునుండియే వచ్చినది. స్ట్రెట్టునెటిల్ మెంటులనుండి దిగుమతులులేవు. రుష్యానుండి సప్లయలు మూసివేయబడెను. విదేశపుకిరోసినాయిల్ సప్లయ దగ్గినను, బర్మాఆయిల్ విశేషముగ నేతెంచెను.

విదేశపు పెట్రోలు దిగుమతులు అసలే లేవు. సప్లయింతయు బర్మానుండియే వచ్చెను. చెన్నపురియందును, రాజధాని యితరప్రదేశములందు మోటారుబస్సు సర్వీసువిశేషమగుటచే, పెట్రోలు విశేషముగ ఖర్చుపడినటుల, నివేదిక దెలుపుచున్నది.

తయారయినవస్తువుల దిగుమతులు 2034 లక్షలనుండి 1665 లక్షలకు దగ్గెను. గుట్టపుబండ్ల దిగుమతులు హెచ్చెనుగాని, మోటారుబండ్ల దిగుమతులు దగ్గెను. మందులు, కెమికల్సు, డ్రగ్గుల దిగుమతులును తగ్గెను. రంగుల దిగుమతులు 26 లక్షలనుండి 29 లక్షలకు హెచ్చెను. జర్మనీ తన రంగులవ్యాపారమును మరల నిలువబెట్టుకొనెను. అజ్జరీను, అనిలీను రంగులు రెంటియందును, జర్మనీ మొదటిస్థానము ఆక్రమించుచున్నది. బ్రిటను రెండవస్థానమును, హాలెండు మూడవస్థానమును, బెల్జియము నాల్గవస్థానమును, స్వీటుజరులెండు అయిదవస్థానమును, అమెరికా సంయుక్తరాష్ట్రములు ఆఱవస్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. 1920-21 సంవత్సరమునందు, అజ్జరీను రంగులలో హాలెండు మొదటిస్థానమును, ఇంగ్లండు రెండవస్థానమును, అనిలీనురంగులందు ఇంగ్లండు మొదటిస్థానమును ఆక్రమించుచుండెను. రూటరు తొలిస్థానమును, బ్రిటీషురంగుల కార్పరేషనుకు, 1921 సంవత్సరము కి 1 వ ఆక్టోబరుతో అంతమయ్యెడి వారమునందు పదిలక్షల సవరనుల నష్టము గలిగెనని, గనుపించును. జర్మను రంగుల దయారుజేసెడి వారిలో, వారి రహస్యములను తమకు దెలుపవలయునని బ్రిటీషు కార్పరేషను వారు కోరుచున్నటులను, ఇందుకు ప్రతిఫలమును జర్మను లీయవలసిన నష్టపరిహారములో చెల్లు బెట్టుకొనుటకు బ్రిటీషువారు సమ్మతించునటులను, రూటరు దెలిపెను. జర్మనులు తమ రహస్యములను బయల్పరుచుట కంగీకరింతురో లేదో తెలియదు. ధనాశవలన, వారు వెల్లడిచేసినను, చేయవచ్చును. అటుల జరుగుచో, బ్రిటీషు రంగులవ్యాపారము మరల తలయెత్తుటకు వీలుగలుగును. గ్లాసు వస్తువులు, మృణ్మయపాత్రల దిగుమతులు తగ్గెను.

యంత్రముల దిగుమతులు మాత్రము 100-కి 25 వంతున హెచ్చెను. మధురలోని బట్టల ఫ్యాక్టరీని పెంచుటవలనను, హైదరాబాదు నందును, మైసూరునందును క్రొత్తగ స్పిన్నింగు వీవింగుమిల్లులను పెట్టుటవలనను, మైసూరులో క్రొత్తప్రాజెక్టులను నెలకొల్పుటచేతను, యంత్రముల దిగుమతులు అతిశయము జూపెను. ఇనుము, ఉక్కు దిగుమతులు వెనుకటికన్న దగ్గెను. బెల్జియము యంత్రపుదిగుమతులు బ్రిటీషు దిగుమతులకన్న మొత్తమునందు హెచ్చినను, విలువయందు తగ్గెను. ఇనుము, ఉక్కుగాక, ఇతరలోహముల దిగుమతులు 100-కి 44 వంతున తగ్గెను. కాగితములు, స్టీవనరీ దిగుమతులు 106 లక్షలనుండి 23 లక్షలకు దగ్గెను. రైల్వేపరికరములు, రైలుబండ్ల దిగుమతులు 173 లక్షలనుండి 314 లక్షలకు హెచ్చెను. ఇంగ్లండులో ఇంజనులకు, ఇచ్చిన ఆర్డర్లన్నియు సంవత్సర మధ్యమునందు చెల్లించబడెను. వూలుబట్టల దిగుమతులు 10 లక్షలనుండి 3 లక్షలకు తగ్గెను. ఎగుమతుల విలువ 239,17,540 రూపాయలు హెచ్చెను. ఆహారము, పానీయము పొగాకు క్రింద ఎగుమతుల విలువ 557 లక్షలనుండి 600 లక్షలకు హెచ్చెను. మసాలాద్రవ్యముల ఎగుమతులు చాల హెచ్చెను. కాని పంచదార ఎగుమతులు తగ్గెను. తేయాకు ఎగుమతులు తగ్గుదల జూపెను. ముడి వస్తువుల ఎగుమతి 100-కి 24 వంతున హెచ్చెను. వేరు శెనగల ఎగుమతి మూడు రెట్లు పెరిగెను.

ఎగుమతియైన దూది మొత్తము వెనుకటికన్న హెచ్చెను. విలువమాత్రము నూటికి 17 వంతున తగ్గెను. జపానుతోటి వర్తకము వెనుకటివత్సరము తగ్గినను, నివేదికవత్సరమున హెచ్చెను. భీనాకు బోయెడి ఎగుమతులు హెచ్చెను. కాని యూరపుకు పంపిన ఎగుమతులు చాల తగ్గుదలజూపెను. దూది ఎగుమతిని తగ్గించిరి. ఈదేశమునవండినసరకును ఈ దేశమునందేసాధ్యమగునంతవరకు వినియోగించుట ప్రజల ప్రధానధర్మమని వేరుగచెప్ప నక్కరలేదు.

తయారయినవస్తువుల ఎగుమతుల విలువ 758 లక్షలనుండి 755 లక్షలకు హెచ్చెను. బ్రిటీషు సామ్రాజ్యముతోటి వర్తకము 100 కి 12 వంతున తగ్గెను. ఇంగ్లండుతో హెచ్చువ్యాపారము గలదు. వెనుకటివత్సరమున మొత్తపు వ్యాపారమునందు ఇంగ్లండుతోజరిగిన వ్యాపారము 100కి 44వంతున గలదు. 1920-21 సంవత్సరమునందు ఇది 100-కి 52 వంతున నుండెను. ఇంగ్లండుగాక యూరపు నందలి ఇతరదేశములతో వర్తకము 100 కి 36 వంతున బెరిగెను. ఆసియాదేశమునందలి బ్రిటీషు రేవులు గానివానితో జరిగినవర్తకము 100-కి 1వంతున సభివృద్ధిజూపెను. అమెరికాతో జరిగెడివర్తకము తగ్గెను. కొస్తావ్యాపారము 100-కి 10వంతున బెరిగెను. బర్మా, బొంబాయి, బెంగాలుతో వర్తకము వృద్ధియయ్యెను. రేవులలో కెల్లవాణిజ్యమునందు చెన్నపురి ప్రథమస్థానమును, కొచ్చిను రెండవస్థానమును తుత్తుకుడి, మూడవస్థానమును, కల్లికోట నాల్గవ స్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. కాకినాడ ఎనిమిదవ స్థానమును, విశాఖపట్టణము పదునాల్గవ స్థానమును, భీమునిపట్టణము పదునెనిమిదవ స్థానమును ఆక్రమించుచున్నవి. కాకినాడలో సముద్రవాణిజ్యము 116 లక్షలనుండి 170 లక్షలవరకు అనగ 100 కి 46 వంతున హెచ్చెను. విశాఖపట్టణపు విదేశవర్తకము 19 లక్షలు తగ్గెను. భీమునిపట్టణపు వర్తకము మాత్రము 19 లక్షలు హెచ్చెను.

వృద్ధిప్రయత్నములు

యంగు ఇండియా, నవజీవను పత్రికలు మరల వెలువడుచున్నవి. గాంధీమహాత్ముని తృతీయపుత్రుడగు రామదాసుగారు, నవజీవను పత్రికకు ప్రింటరుగను పల్లివరుగను సంపాదకులుగను బాధ్యత వహించిరి. రెండుమార్లు ఈ మొక్కను త్రుంచి వేయటకు ప్రభుత్వమువారు ప్రయత్నించినరనియు, కాని అయ్యది పెరిగి ఫలవంతమగు ననియు, రామదాసుగారు నిన్నటిదినము వ్రాసిరి. యంగుఇండియా పత్రికకును, నవజీవను వ్రెస్టునకును సంబంధించిన నలుపురను ఒక్కమారు కొనిపోయి నందులకు గాంధీమహాత్ముని సతి చింతించుచున్నది. వారు తమపుత్రులవంటివారనియు, తా మందరము కలసి జయిలుకు బోయిన తన కింతటి చింత యుండెడిది గాదనియు, ఈమె తెలుపుచున్నది. గాంధీ మహాత్ముని నిర్బంధదినముగు నిన్నటిపత్రికపురోజన స్త్రీలకు సంబంధించిన ప్రత్యేక నవజీవనుసంచిక ప్రచురింపబడెను. దీనియందు స్త్రీలనేకులు కద్దరును ధరించి, రాటమును ద్రిపువలసిన యావశ్యకతనుగూర్చి వ్రాయుచు, గాంధీమహాత్ముని విడిపించుట కివియే సాధనము లని సూచించిరి. యంగు ఇండియా, నవజీవను పత్రికలు, చిరకాలము వర్ధిల్లు ననియు, ఎప్పటివలె ప్రచురింపబడుచు, మహాత్ముని యుద్యమమును వ్యాపింపజేయు ననియు, విశ్వసించెదము. ఒకవేళ ఇప్పటివారలను గూడ నిర్బంధించి, పత్రికల ప్రకటనమునకు అడ్డు గలిగించినను, యంగు ఇండియా నవజీవను పత్రికలు ఎందుకొరకు ప్రకటింపబడుచున్నవో, ఆసిద్ధాంతములు దేశమునందెల్లడలను

నాటుకొను ననుటకు సందియము లేదు. ఇదివరకే అహింసాసిద్ధాంతమునకు ప్రబలవిజయము గలిగినది. మహాత్ముడు, వేనకు వేలు దేశభక్తులును నిర్బంధింపబడినను, దేశము ఉద్దేశమునకు తోనుగాక ప్రశాంతముగనుండుట అద్భుతవిషయమనుటకు సందియములేదు. ప్రస్తుత ప్రశాంత వాతావరణమునకు కారణము దెలియక, అధికారులును, వారి యభిమానులును కలవరపడుచున్నారు. మహాత్ముని యువదేశముల కిది ఫలితమని చెలుపుటకు మన స్సౌప్యక, నిర్బంధ విధానమువలన ఇట్టి ఫలితము చేకూరెనని తెలుప సాహసించుచున్నారు. వికటరు టనుగారు కామన్సుస్థలో నిలులనే బలికిరి. కాని నిజమెద్దియో, ప్రాజ్ఞులు గ్రహింపగలరు. నిర్బంధ విధానము, జాతీయోద్యమ వ్యాప్తికి భంగము కలుగకుండ కాపాడుచున్నది. సహాయనిరాకరణోద్యమమును నిర్మూలించు నుద్దేశము నెఱవేరుటకు, అధికారుల కీ పద్ధతి ఏ మాత్రము లోడ్వడదనుట నిశ్చయము. ఇందుకొరకు వారు సలిపెడి ప్రయత్నములు వ్యర్థములని, నానాటికి విడితమగుచున్నది.

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు

పండిత మోతీలాల్ నెహ్రూగారు, జేసిన త్యాగమును, దేశముకొరకు వారనుభవించిన బాధలును, వారికీర్తిని మరింత విస్తరింపజేసినవి. అగ్ని తప్తమయిన సువర్ణమువలె, వారిగుణాతిశయ మిపుడు బ్రకాశించుచున్నది. నిన్నటిదినము కాంగ్రెసు డిపోయెను, నెహ్రూగారు స్వయముగ కద్దరు నమ్ముచున్నటుల, అసాసియేటును వ్రెస్టు వార్త చెలుపుచున్నది. ఇంతకన్నను, విశేషమేముండును? నెహ్రూవంటి దేశభక్తులు కద్దరువ్యాప్తి కొరకు జేసెడిప్రయత్నములు సఫలము గాంచకుండునా?

13 వ ఆగస్టు

ఆగస్టు 13 వ తేదిన, దేశబాంధవ చిత్తరంజన దాసుగారు కారాగృహమునుండి విడుదలయగుదురు. 15 వ తేదిన, కలకత్తాలో అఖిలభారత కాంగ్రెసు సంఘసభజరుగును. దాసుగారికి అన్ని రాష్ట్రముల పక్షమున గౌరవించుటకు ఆనాడు అనుకూలావకాశము గలుగును. దాసుగారి పునరాగమనము, వంగదేశమునందును, తదితర రాష్ట్రములందును, నూతనకార్యోత్సాహమును త్యాగశక్తిని పురిగొల్పుగాక!

బెంగాల్ జనాభా లెక్కలు

ఇంకను తయారగుచున్నవి. పూర్వము పొరుగుదూరుండి బెంగాలులో నున్న ప్రజలసంఖ్య 1889000 (1911) ఈ 1921 సంవత్సరమున 1929640. మండిలరు బెంగాలులో పాకిస్తాని కాభివృద్ధి ఏర్పడగ నుండుటచే కూలీలు స్వస్థలములలో చాల కుండుటజేసిరై దేశములనుండి రప్పించుటచే ఇతరసంఖ్య హెచ్చిగది. వీరురెండుపనుల నిమిత్తము రప్పించబడిరి. మోటు పనులకున్న, నీచవృత్తి అనగా మంచి సాంప్రదాయములొబ్బినవారు చేయరానిపనిని జేయుటకును వీరు వచ్చిరి. బెంగాలు హైకోర్టు అప్రెంటిసు గిబ్సన్ గారి ఉద్ఘోషము 5 సంవత్సరముల గడువు ముగియుటచే ఆయన ఆగస్టులో ఇంగ్లాండున కేగెదరు. ఈ ఉద్ఘోషమును స్వీకరించుటలో ఆంగ్లేయులయందు ఈయనే కడపటివాడు ఇకముం దీపదని భారతీయుల కీయబడును.

కలకత్తా పడవల సమ్మెకట్టు

కలకత్తా జూన్ 18:-సముద్రముమీద పడవలను నడుపు మన ఘోషాను నైవిడోరు కూలీలను సమ్మెకట్టుటచే కలకత్తాలో ఓడలపని స్తంభించినది. ఇంకను తగ్గలేదు. సమ్మె అంత్యముగు సూచనలు కాన్పించవు. దినదినము కడ్డకుపూరు నౌకాళయముల యందు పడవలచే స్థలమంతయు క్రిక్కిరిసి యుండెను. జపాను, చీనాప్రజలు పడవమీద అవిసి గింజలును, మ్యోంగ్ నీసు (ఒర్)ను నింపిరి. ఈ పడవమాత్రము శేడు రేవున వదలి పయనమాయెను.

స్థానికవార్తలు

ఒక క్రొత్త మార్కెటు:-ఉదకమండలము నుండి స్థానికస్వపరిపాలనకాఖా మంత్రియగు రాజా పి. రామరావు నింగారు ఆహ్వానించుటచే కార్పరేషను కమిషనరు ఖాన్ జహదర మహమ్మదు బజారుల్లా సాహెబుగారు ఉదకమండలము వెళ్లిరి. చెన్నపురియందు అందరకు ఉపయోగకరమగు విధమున ఒక మార్కెటు నిర్మించు విషయము గురించియు, చెన్నపురికి జేరియున్న నుంగుబాకం, కొడంబాకం, తేనాం పేట మున్నగు పేటలను అభివృద్ధి చేయుటగుంచి మంత్రిగారు కమిషనరుగారి అభిప్రాయములను దెలిసికొనెదరు. సగరము నందు చక్కనినీటి గట్టులు లుంగ చేయుటకును, కార్పరేషనుకు సంబంధించిన ఆర్థికవిషయములు, మున్నగు వాటిని గురించి కూడ వీరు ఇరువురు కలసి అలోచించెదరు.

చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయము

ఒక బిల్లు

విద్యాశాఖ మంత్రియగు గొప్పాలో చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయమును సంస్కరించుటకై ఒక బిల్లును తయారుచేయుచున్నారని తెలియుచున్నది. బిల్లువివరములనుగురించి విశ్వవిద్యాలయపు ప్రతినిధియగు రావలింగా రెడ్డిగారితోను పల్లివ ఇన్నుట్రక్స్ నుడైక్టరుగారితోను మంత్రిగారు కలసి ఉదకమండలము నందు ఆలోచించుచున్నారు. ఈ విషయమై విశ్వవిద్యాలయపు రిజిస్ట్రార్ అగు డ్యూనుబరిగారి అభిప్రాయములనుకూడ మంత్రిగారు తెలిసికొనెదరు. అన్ని పక్షములవారి అభిప్రాయములు తెలిసికొని, విశ్వవిద్యాలయపు విషయములందు గొప్ప అనుభవము గల అడ్వకేటు జనరలుగారి గలచాలనబొంది, మంత్రిగారు బిల్లునుకాసనసభయందు ప్రవేశపెట్టుదురని తెలియుచున్నది.

రాజద్రోహపు కీర్తనలు

కొన్ని అరెస్టులు

కొన్ని దినముల క్రింద తిరుపతి క్లెజ్లో కొన్ని గృహములయందు పోలీసువారు సోదాజేసి, ప్రభుత్వమువారిచే నిషేధింపబడిన స్వరాజ్యగీతమును, అను పుస్తకపుత్రులు కొన్నిటిని చళపరచుకొనిరని ఇటీవల యీ పత్రిక యందు ప్రకటింపబడెను. కడచిన శుక్రవారమునాడు ప్రధాన రాజధాని మాజిస్ట్రేటు అగు యల్. ఎ. కామయేడుగారు, జి. సత్యనారాయణ, సి. యం. నరేశమొదలి, ఆచంట సత్యనారాయణగార్లను అరెస్టుచేయుటకు వారంటులను ఇష్యూచేసిరిని తెలియుచున్నది. జి. సత్యనారాయణగారు చెన్నపురి విశ్వవిద్యాలయపు పట్టభద్రుడు. స్వరాజ్య గీతముల గ్రంథకర్త లింగి శెట్టివీధి 41 వ నెంబరు గృహమునందున్న శివకామి విలాసముద్రాక్షరశాల యజమానుడు, సి. యం. నరేశమొదలిగారు. ఈ పుస్తకము వీరి ముద్రాక్షరశాలయందు అచ్చుచేయబడిన దని వీరివై ఛార్జి లేబడినది. ఈ పుస్తకము ప్రచురించినందులకు ఆచంట సత్యనారాయణగారివై ఛార్జి జేరినది.

గృహప్రవేశ మహోత్సవము

కృష్ణాజిల్లా గుడివాడ తాలూకా పెనరమిల్లి అగ్రహారీకులు బ్రహ్మశ్రీ శివరెంక శివబ్రహ్మను ఆయ్యవార్లంగారు గతించిన శుక్రవారమునాడు నూతన గృహప్రవేశమును జేసిరి. ఆసందర్భమునందు వారి రయితులు చదివించిన కట్నముల తాలూకు సామునుండి వారు రూ 100 లను తిలకు స్వరాజ్య సిద్ధికిని రూ 100 లను శైవ మహాసభకును నిచ్చి వారి దేశభక్తిని శైవ మతాభిమానమును విశదము చేయుట ప్రశంసార్హముగ నున్నది. గృహప్రవేశ సమయమునందు దంపతులు శుద్ధమైన ఖద్దరు వస్త్రములను ధరించిరి. వారు ఇంటిపని జేసిన పనివాండ్లను బంధువులకును ఖద్దరు వస్త్రములను మాత్రమే ఇచ్చిరి. వీరి మార్గమును నితరు లవలంబించి యధాశక్తిని స్వరాజ్యనిర్యాణమునకు దోడ్పడుదురు గాక యని ఒక పేక్షకుడు వ్రాయుచున్నాడు.

నయిటిలో, జూన్ 17:-ఆర్థిక శాఖయందు మితివ్యయమునుగూర్చి యోచించుటకు ఇలియటు ఆలైగ్రాంటుగారు ప.జేసిరి. ఆయాశాఖలయందు మొత్తము 30 లక్షల కంటే ఎక్కువగ ఖర్చుగించబడునటుల అంచనా వేయబడెను.

నయిటిలో, జూన్ 18:-ఇంకను ఇతరసాక్షులను విచారించుటకుగాను ప్రస్తుతమందు డివిజనల్ కమిషనరుల యుద్ఘోషములను తగ్గించు విషయమును గూర్చి విచారించు సంఘమువారు ఆగస్టు మొదటితేదీవరకు విచారణను ఆపుజేసిరి. ముఖ్యశాసనాధిపతి నయిటిలోనును వదలి సిహెచ్ 18 క తేదీని బోయెను.

దేశ వార్తలు

అయిదొండు పరిస్థితులు

ప్రభుత్వనిర్మాణసూచనలు ప్రకటింపబడుట

లండను జూన్ 15:—అయిదొండు ప్రభుత్వనిర్మాణ సూచనలు ఈ దినమున ప్రకటింపబడెను. దాని ననుసరించి ఈవిధముగ నుండవలెను. అయిదొండు సంధియొడంబడిక కాననముగ నంగీకరింపబడెను. దీనికి కృత్యముగ నుండు యొకటముగాని గాని యింక బడిన యొకటముగాని విలనముండదు. జాతీయబ్రిటిషు ప్రభుత్వముల టిమునందు అయిదొండు సమానభాగ స్వామిగ పరిగణింపబడవలెను. జాతీయభావ అయిదొండుభావ, కాని ఆంగ్లముగూడ సమానముగనే అధికారభావగ పరిగణింపబడును. శ్రీలంకను పునఃస్థాపనను గూడ సమానమునకులకావలెను, మరియు, అభిప్రాయ స్వాతంత్ర్యములను నుండును. మరియు విభేదములను గానించుచు నెట్టికానమును గావింపబడరాదు.

పార్లమెంటునందు, రాజయొక్కయు, చేబరు యొక్కయు సెనేటుయొక్కయు ప్రతినిధు లుండురు. రెండు చేబరుల ప్రతినిధులును, సంఘ ప్రభాసంభవ్యతను సరించి యెన్నుకొనబడుదురు. 21 సం॥ వయస్సుకన్నవారముగను చేబరులకు ప్రతినిధుల నెన్నుకొనవలెను. 30 వత్సరముల వయసుగలవారు మాత్రమే సెనేటుకు కృత్యముల నెన్నుకొనవలెను. ప్రతిమాటకు సంవత్సరముల కొకమాట, చేబరు, సెనేటువారలచే నియమింపబడిన వారి నుండి, సెనేటు నందు క్షివంతుల సభ్యులెన్నుకొనబడవలెను. కాని ప్రభుత్వ పర్యాయము మాత్రము, అన్ని సంఘములను తగిన ప్రాతినిధ్యమునుండి సెనేటునందు సకముమంది ప్రధాన మంత్రిచే నియమింపబడుదు. మిగిలిన సభ్యులమును, చేబరు వారిచే సంఘప్రభాసంభవ్యతను సరించి యెన్నుకొనబడుదురు.

పార్లమెంటు నందు ప్రవేశించు సభ్యులెల్లగును. రాజభక్తిక పథమును గావింపవలెను. కనడా యొక్కవలెనే అయిదొండు నందు గూడ నొక గవర్నరు జనరలుండును. కనడా ట్టుముల ననుసరించుచు ఆచారముల ననుసరించుచు నాతడు కర్తవ్యమును యెడల, అయిదొండు పార్లమెంటువారిచే గావింపబడిన యేదేని చట్టమునకు అనుగుణి నొప్పుట కావలసిరావలెను. ఇతరరాష్ట్రములు దండెత్తి వచ్చిన నేటివపు నితరరాష్ట్రములందు పాల్గొనవలెనని ఆంగ్ల ప్రభుత్వమువారు అయిదొండు పార్లమెంటువారి యనుమతిపొందకుండు అయిదొండువారిని గోరరాదు.

కేసులలో అయిదొండు వ్యాజ్యస్థానములైన జ్యూడిషియల్ కమిటీవారికాని ప్రీవీకౌన్సిలునకుగాని అప్పీలుజేయవచ్చును. కార్యనిర్వాహకవర్గమునందు 12 సభ్యులుండురు. వారు రాజుచేతనే నియమింపబడుదురు. వీరిలో ఆధునము నల్గురు సభ్యులైనను చేబరునండి నియమింపవలెను. మిగిలి వారు పార్లమెంటు నుండి నియమింపవలెను. ఈసంఘాధ్యక్షుడు చేబరుపార్లమెంటులచే నియమింపబడును.

బ్రిటిషు ప్రజాభిప్రాయము

అయిదొండు ప్రభుత్వనిర్మాణసూచనలపై బ్రిటిషు నందు చాలా భేదాభిప్రాయములున్నను, ఇకమిదలైర్లందు తనగృహమునకు దానయజమాని యగునను విషయమున నందరును నేక్తిభవించుచున్నారు. బ్రిటిషువారిలో గావింపకొనిన సంధియొడంబడికపై వారియొక్కలకుండు తపయభిప్రాయమును వ్యక్తీకరింపవచ్చును. ఒడంబడికకు ప్రతికూలముగ అయిదొండు పార్లమెంటువారు సమ్మతి నిచ్చెదరని కంకింబులేదు.

మార్షింగుపాపత్రిక మాత్ర మిట్లు దెలుపుటలేదు. సంధి యొడంబడికవలెనే నిర్మాణసూచనలగూడ మోసకార్యమనియు అందుచే ప్రస్తుతపోరాట పరిస్థితులందు దీనివలన లాభము లేదనియు వ్రాయుచున్నది.

నిర్మాణసూచనలపై దైవతలకించినయెడల నవిచర్చిల్లు గారు వెలికినట్లు యొడంబడిక ననుసరించియు యందునని వార్తాపత్రిక లెంచుచున్నవి. సెనేటు నిర్మాణవిషయము మాత్రము ఆపోహలు గలవిచ్చును. సెనేటునకు సలహాసంఘమునకు అధికమగు హోదాలేదు. ఇందువలన అల్పసంఖ్యకులకు తగిన రక్షణ యుండజాలదు.

అయిదొండు ప్రజాభిప్రాయము

అల్పస్థుల వార్తాపత్రికలు నిర్మాణసూచనలను పరిహాస మొనర్చుచు నవి కాగితముమీద నున్నప్పుడు నుండరముగ దోచినను కావ్యావరణకు పరికరావరి దెలుపుచున్నవి. దక్షిణ అయిదొండు వార్తాపత్రికలు నిర్మాణసూచనలను చాలబాగుగ నుండెనని ముతించుచున్నవి.

ఎన్నికలసంచలనము

డబ్లిను, జూన్ 17:—డబ్లినునందు యూనివర్సిటీ స్టాన నమున కిభ్యర్థులు నిలువబడిన నల్గురు ప్రతిఘటములకు యెన్నికలఫలితమును ప్రకటింపబోవు సమయమున 18 గ్గురు సామాన్యభటు లచ్చటికి వచ్చిరి. వారిలో 7 గురు లోపలికి జొరబడి అచ్చటకున్న వారందరును తమచేతుల నెత్తవలెని యాజ్ఞాపించి వోట్లచీటిలను గీతముల న్నెట్టి ప్రాసజేసికొని వెడలి పోయిరి. కాని అచ్చటనుకాత్తు ఒక అధికారి యెన్నికలఫలితముల నకు నొకదానిని అంతకుముందే తయారుజేసి యుండుకొనెను. యూనివర్సిటీ లోపున ఇదివరకు సభ్యుడుగ నున్న సంధియొడంబడిక విముఖునిస్థానమున వారియొక్క సంధియొడంబడిక పక్ష ఆభ్యర్థి యెన్నుకొనబడుటచే నిట్లు జరిగెనని తెలియుచున్నది. మిగిలిన ముగ్గురు యెన్నికలందు విజయులైరి. మొత్తముమీద అన్ని ప్రదేశములందును యెన్నికలు ప్రకాంతముగ జరిగి పోయెను. స్టీగోముందు ఎన్నికల కాగితములు తగుల నెట్టబడెను. ఈ యెన్నికలందు, వోటింగు యెట్లయ్యె చాలమంది శ్రీలుండుట గమనింపవలసిన విషయము స్టీగోలోని ఆరెజి జిల్లాయందు ఇండిపెండెంటు సభ్యులను దాచివేసిరి.

వ్యర్థప్రసంగములు

లండను జూన్ 18:—కన్సర్వేటివు డైరెక్టరులచేత అయిదొండు అతివాదులుగూడ నిర్మాణసూచనలను విసిరించుచు న్నారు కాని ద్వీకృతములవేరు. అయిదొండు అతివాదుల నాయకుడు రోడరిక్ ఒక్కరుగారు నిర్మాణసూచనలను గురించి ప్రసంగించుట వ్యర్థప్రసంగమని నుడివెను.

డివెలరాగారి నాటకపరుచుట

గ్లాస్కో, పట్టణమునందు డివెలరాగారు పర్యవేక్షింపరాదని యుత్తరపు జేయబడెను అందుచే డివెలరాగారు స్కాట్లాండు పర్యటనమును విరమించిరి.

బెల్గాష్టు అల్లరులు

జనవరి మాసమునండి ఇంకిషరకును బెల్గాష్టుందు జరిగిన అల్లరులవలన గలిగినవ్యయమునకు పరిహారములకొరకు ప్రజలు దోఖాన్తుల నంపుకొనిరి. ఈమొత్తము ఇంతవరకు 20 లక్షల సవరణలను దాటెను. ఇందువలన బెల్గాష్టు అల్లరుల తీవ్రత నూహించుకొనవచ్చును.

ఈదిన ముదయమున కొంతమంది సాయుధపాదులు ఒక గ్రామము ప్రాటెంటులలో గృహములలో జొరబడి కొంత మందిని నిద్రనుండి లేపి తుపాకులతో కాల్చినవారి. ఇదివరకు ఒక రోమను కాథలిక్కును హత్యగావించినందులకు ప్రతికారముగ నిజార్వన్యమొచ్చుటచేసి తెలియుచున్నది. అయిదుగృహములు తగులబెట్టబడెను. ఆర్మ్యగరిహద్దులందు అల్పస్థులపోలీసులను నకస్కాతుగా కొందరుసాయుధపాదులైర్పిరి ఒక కాని ప్లేబులు హతుడాయెను. ఇంకొకనికి గాయములు తగిలెను.

భారతపరిస్థితులు-మైయునపత్రిక

లండను జూన్ 16:—కామస్సుసభయందు వింటర్నుగారి యుపవాసముపై "మైయున"పత్రిక వ్యాఖ్యానమునకును భారత రాజకీయపరిస్థితు లాకానూచకముగనున్నట్లును వినవాయుచున్నది. ప్రభుత్వయమును తగ్గించుట, అధినివేతములందు భారతీయులచాక్కులు, తురుష్కు స్వాతంత్ర్యాదోళన మొదలగు విషయములందు వింటర్ను ప్రభువు గొప్పచిన సానుభూతి వలన భారతీయజాతములు దృఢపడవచ్చును.

ప్రతికూలమును పరిస్థితులు మూటిపోవుచున్న ఈ సమయములందు సామాజ్యప్రభుత్వమువారు భారతప్రభుత్వమువారికి కార్యవరణస్వాతంత్ర్య మధికముగ నీయవలెనని ఈ పత్రిక దెలుపుచున్నది. సంస్కరణలను పరిక్షించుటకు సదుపాయముల గలుగజేయవలెయు ఈ కత్తెగమే ఇందుకుతగిన సమయమనియు లేకపోయినయెడల ఇదివరకు సంభవించిన ఇబ్బందు లిమ్ముంగ ఇనుమడించిన తీవ్రతతో తిరిగి సంభవించవచ్చుననియు ఈపత్రిక దెలుపుచున్నది.

జర్మనులు జూనునెల తాలూకు నష్టపరిహారమొత్తము లను కల్గించిరి.

హేగుసమావేశము

లంటను జూన్ 16:—ప్రత్యేకవ్యక్తులసభలు, రష్యనుల ఋణములు, మొదలగు విషయములను విచారించుటకు హేగుసమావేశము వారి యుద్ధయమున మూడు సంఘముల నియమించిరి. జెనరలు కమిషనరును పాల్గొనుటకు దాదాపు అన్ని రాష్ట్రములవారును అంగీకరించిరి. బ్రిటిషుఅధినివేత ప్రతినిధులు దనుపక్షమున జెనరలుకమిషనరును బ్రిటిషుప్రతినిధులు పాల్గొనవచ్చుననియు కాని ఆవిషయమును తమతమప్రభుత్వములవారంగీకరింప కలసి యున్నదని తెలిపినయొ బ్రిటిషు ప్రతినిధుల నాయకుడు దెలిపెను.

శాస్త్రీగారి పర్యటనము

అందరకును సమానహక్కులను గోరుట

సిడ్నీ జూన్ 16:—హ్యూసు గారి దిగినమున శాస్త్రీగారికి విద్యావర్తి తరువాత హిపోడ్రోమునందు బ్రిటిషు ఎన్జెరు యూనియనువారి యాజమాన్యమున గావింపబడిన సమావేశము నందు పాల్గొనించిరి. భారతదేశము ఆస్ట్రేలియాలో నింకను అధికమగు అసోష్యుసంబంధములపై నుండుటకుగోరుచున్నదనివారా సమయమున నడిచిరి. సామాజ్యము నందలి ప్రతి పౌరునకును ఆస్ట్రేలియాపౌరు లనుభవించు హక్కులన్నియు నుండవలెను.

ఇటలీ-రష్యను యాడంబడిక

రష్యను లంగీకరింపక పోవుట.

రోము జూన్ 17:—మేడిక తేవీక తెలుపబడిన రష్యను ఇటాలియను యొడంబడికను సోవియట్లు ప్రభుత్వమువారు ఆమోదింపలేదని దనకు ఇకరవిధముగా దెలియవచ్చె ననియు, అధికార హోదాతో సోయట్లులనుండి ఇంకను ప్రత్యుత్తరము రాలేదనియు సెనేటునందు మోజుగు గారు దెలిపిరి.

మంజుగు గారు ఆల్బర్టిగారి యుపవాసమునకు ప్రత్యుత్తర మిచ్చుచు బ్రిటిషు సంయుక్త రాష్ట్రములు దయకు రావలసిన బాకీలను కదలుకొననంత పర్యంతము ప్రపంచపుచిక్కులు దీరవని నడిచిరి.

రష్యతో నొడంబడిక కుదురునను నమ్మకముతో ఇటలీవారు హేగు సమావేశమునకు జనుమండిరినియు కాని ఇతర రాష్ట్రములపై కమ్యూనిస్టు సూత్రములకు విధించు ప్రయత్నములను సోవియట్లు వకవలలెనని సాజుగు గారు దెలిపిరి.

ఇటలీ-రష్యను యొడంబడికను తీర్చుకొనుటకు గురించి ఇట్లు నడిచిరి. జెనోవాయందు ఇటలీ రష్యను యొడంబడిక రాయబోగములు జరుగుచున్న సమయమున మాస్కోయందు కార్యనిర్వాహకవర్గమువారు సోవియట్లు ప్రభుత్వమును చట్టసమ్మతముగ నొప్పుకొనిన నే దప్పు నికమిద నేయూరపియను రాష్ట్రముతోడను ఒడంబడికలు గావింపకొనరా దని తీర్మానించిరి. నేను దీనికి సమ్మతించలేదు. ఈ యొడంబడికను సోవియట్లు తీర్చుకొనుట ఆల్బర్టియను గలిగించెనని నుడిచిరి.

పరాను ప్రభుత్వమువారు 8200000000 ఫ్రాంకుల నూతన జాతీయఋణమును గావింప నెంచిరి ప్రకటింపబడెను.

యువరాజుపర్యటనము

జిబ్రాల్టరు, జూన్ 17:—యువరాజుగారి దిగినమున రిసాను నొకయందు జిబ్రాల్టరుకు జేరి. వీరు పట్టణమును అసధికారహోదాతో దర్శించిరి. తరువాత వీరు రిసానునందు ప్రిహారునకు ప్రయాణముపై వెడలిరి.

లండనునందు దాహ్యనము

యువరాజుగారు జూను 21 వ తేదీన లండనుకు జేరుదురు. ఆసమయమున వీరి కాహ్యన మొనర్చుటకుగాను అద్భుతములగు ప్రయత్నము లొనర్పబడుచుండెను. సార్వభౌమ దంపతులను, రాజబంధువులను వారి కాహ్యన మొనగెదరు. ఈ ప్రదర్శనము, మేరిరాకుమార్తె వివాహప్రదర్శనమును మించి యుండును.

లిసెనుగారి యస్పృశత

లిసెనుగారు కఠిన అస్పృశతవలన ప్రభుత్వమునుండి కొంత కాలమువరకు విక్రాంతివుచ్చుకొనెనని మాస్కోయందు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి. విషము పెట్టుబడుటచే లిసెనుగారి వ్యాధి మరింత యధికమాయె ననియు, కోలుకొనవచ్చునని డాక్టరు లెలుపుచుండిరి.

స్థిర విశ్వాసము.

(యంగుయిండియా)

యావద్దాకా కాంగ్రెసు సంఘము 7 వ తేదీ సాయంత్రములకొల్లూరి రిఫాయ్మం విశాలమందర మందిరమున సమావేశమయ్యెను. దుస్సహనముగ వసంతాతపము కల్గున, రాష్ట్రముల కతిహరముననుండు కల్లున శివ'గృహ విధానములన రాష్ట్ర ప్రజలు ఆదుర్దాతో అంటి నాయకులు యొక్కడికిని వెళ్లకుండ ఆక్కడనే యుండ వలెనని కోరుట చేతను కొల్లూరి సభ్యులు చాలమంది వచ్చుటకు వీలులేకపోయెను అయినను వచ్చినవారి సంఖ్య తృప్తిరముగనే యుండెను. 140 మంది ప్రతినిధులకు వైగావచ్చియుండిరి. మెలకువతో ముందున వెళ్లవలెనని నిశ్చయమే ముఖ్యవిషయముగ నుండెను. వెంగులవారు యేదో నిశ్చయించుకొని ముందుకు జనవలెనని మంచి ట్టుదలను వెల్లడించిరి. తత్ప్రతినిధులు వెంటనే యేదో ధమగు సువస్థి కాన్సోల్టేషనుము గావలెనని తీవ్రముగా పోరాడిరి. ప్రభుత్వమువారు జాప్య నలత్తుభావమును దేశము బాగుగ నెదుర్కొనవలెనని తలంచబడెను. క్రిందటి ఫిరమానములో దౌర్జన్యము సంభవించునని వెంగుదొచినపుడు, స్వేచ్ఛాభివృద్ధికి అహింసయే ముఖ్యముగ గావలసినదని నమ్మియుండు జన నెట్టి లోలత్వమున లేక అంతిలో ఆగుటకుల గలుగవచ్చును అను ఉపదేశమును దెలిసియు, మనము ఒక ధర్మావ్యయల గడంగుటకుమానేను నిశ్చయించితిమి. జాతిద్వేషముచేతగాని, సంక్షోభ కాంక్షల్లిగాని సంకల్పములు గానున్నచో యీ సంక్షోభము మృత్యు మాసమునకు మంచి సమయము లేదు ధైర్యముతో దెబ్బకొట్టి జయించి తీరదవని, మహాత్మాగాంధీని ప్రభుత్వమువారు నిష్పందించినపుడు సార్వజనిక కాన్సోల్టేషను మునకు గడగియుండెడి వారము. కాని మేము మాహింసాతత్వము వలన గల్గు బాధలన్నిటిని బొందితిమి. అధ్యయన సంభవించునని హెచ్చరిక గల్గిన ఒకోధ్యయనముల మాని వేసి తిమి ప్రభుత్వమునకు ప్రేమాత్మక మగు భీరవాదయ మున్నచో నిష్పంధమున యె.తయో స తోషముతో నావిజేయ వలసింది. అటులగాక మహాత్ముడు పంజాబు దుర్భిణిముల విషయములో గొప్ప కాభంగము కలిగి అప్పటినుండియు ప్రభుత్వముకొక నడతను గూర్చి దెప్పి విధముననే ప్రభుత్వమువారు మనమాగుటను, వీలులేనికొని తీవ్రనిష్పంధ విధా ముచే ప్రజల యుత్సాహమును ఆణగ ద్రోశప్రకటించుచున్నారు. ఇట్టి విధానమును దేశము పరమోత్సాహముతో వెనుకముందాడక ధైర్యముతో నెదుర్కొని యింకను బాధల నొందుటకు సిద్ధతను జూపవలయును ఈ బాధానభవసిద్ధత అహింసాసంకల్పము లో నెప్పుడును గలుగజేయుటలు గాన్పించినను, అది లాభమునకే తీరును. ఈపంధెయినకు సంసిద్ధత లకొన్ని సభాగ బాంగ గాన్పించెను. అయితే మెలకువభావముగూడ విశదమాయెను ఆక్కడ గావించబడిన తీర్మానమును, దానివైచర్యము జాతీయనిశ్చయము యొక్క బలమునున్న నిగ్రహమున్ను తేటబరచెను. దేశమునకు మహాత్ముని శాంతి, సౌఖ్య, సందేశమునందు లభి విశ్వాసమును, దౌర్జన్యవిహిత అహింసాయోధ్యయముద్వారా శాంతిముగ మృత్యును లుగ జేయుటకు దేశము యొక్క నిశ్చయమును, ముఖ్యవిషయము లాయెను. ఈక్రింది ప్రభుత్వ తీర్మానమునామోదిం చుటకు ప్రేక్షకులు యే గ్రీముగ భక్తి నిశ్చలతతో లేచినపు డుయెట్టి స జేవామున లేకుండెను.

“గాంధీయహాత్ముని నిష్పాధానంతరము జరిగిన యీ ప్రభు సమావేశమునందు యావద్దాకా కాంగ్రెసు సంఘమువారు, మహాత్ముడు మావాత్మ్యదయమునకు శాంతిసౌఖ్యసంక్షేమాలచే జేసిన సేవను గుర్తించుచున్నారు. ఆయనచే భారతప్రజల హక్కులను సంపాదించుటకు ప్రారంభించ బడిన దౌర్జన్య విరహిత అహింసాయోధ్యయ విధానము నందు విశ్వాసమును మరల దెల్పుచున్నారు.”

(సం) సి రాజగోపాలాచారి

వైశ్యుల ఆయుర్వేద వైద్యశాల:—వైశ్యప్రముఖుల సహాయముతో రెండు సంవత్సరముల క్రిందట డాక్టరు యస్. సి. నచిగారు పశువాకము నందలి ముత్తుమొదలి విధిలో నొక ఉచిత ఆయుర్వేద వైద్యశాలను స్థాపించియుండిరి. ఒక స్త్రీ కూడ యావైద్యశాలయందు డాక్టరుగ పని చేయుచున్నది. స్త్రీలు, కుటుంబ ఆధికముగ ఆవైద్యశాలకల్ల లాభము పొందుచున్నారు. ఎట్టి పక్షపాతము కల్గవలకులేక ఎల్లరు నమయముగ ఆదరింపబడుచున్నారని ఒక విలేఖకుడు వ్రాయుచున్నారు.

వర్గింగుకమిటీ తీర్మానములు

కాంగ్రెసు వర్గింగుకమిటీ లొక్కో జూను 10 వ తేదీ సమావేశమై యీక్రింది తీర్మానముల నామోదించెను:—

1. అన్ని రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసు సంఘములను, నిర్మాణ కాన్సోల్టేషన్ నిర్వహణవిధానమార్గములు వాని ఫలితములు సాత్విక కాన్సోల్టేషను ప్రవేశసాధకము, ఆయా రాష్ట్రములలో యేవిధమగు కాన్సోల్టేషను ఆచరణాత్మకము, మున్నగు విషయములు, యావద్దాకా కాంగ్రెసు సభ వారు 9 తేదీని గావించిన 5 వ తీర్మానానుసారము, ఆధ్యక్షుని చే నియమింపబడు కాన్సోల్టేషను విచారణ సంఘమువారు గౌరవ విషయముల గూర్చియు వెంటనే బాగుగ విచారించి కమిటీవారి విచారణ నిమిత్తము సుప్రార్థవిధముల దెల్పురీతిలో యావత్తేయ గోరబడుచు తీర్మానింపబడినది.

2. పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు జేయు లో నుండగా వి. జే. పటేలుగారు వర్గింగు జేవరకు నెక్రెటరీగ నుండి చేసిన సేవకు కృతజ్ఞతాభివందనములను వర్గింగుకమిటీవారు దెల్పుచున్నారు.

3. కాంగ్రెసు బుల్లెటినును, వి. జే. పటేలుగారు ప్రకటింప వలెనని యు, బొంబాయిలో వలయు నిబ్బందిని యేర్పరచుకొన వచ్చుననియు బుల్లెటిను ప్రస్తుతము ‘యంగుయిండియా’ పత్రికానామధముగ ముద్రించుటకును తీర్మానింపబడినది.

4. యావద్దాకా కాంగ్రెసుసంఘమువారు 1921 నవంబరు 5 తేదీని గావించిన 7 వ తీర్మానానుసారము వర్గింగు కమిటీవారు యీక్రింది విషయముల విచారించి యావద్దాకా కాంగ్రెసు సంఘమునకు రిపోర్టుచేయ తీర్మానించెను:—

- (1) మాపిశా తిరుగుబాటునకు కారణములు.
- (2) విప్లవ ప్రదేశము.
- (3) దాని సంబంధములకు ప్రభుత్వమువారు గడంగిన విధానము, (ఎ) మున్ను లా ప్రకటనము తత్ప్రచారము, (బి) మరియేమోన మార్గములు. వాని ఫలితము.
- (4) మాపిశాలు హిందువులను బలవంతముగ మతభ్రష్టుల జేయుట. జేవాలయములను అపవిత్రము జేయుట. స్త్రీలు, పురుషులు, బిల్లులు మొదలుగా గలవారికిం.
- (5) మాపిశాలు చేసిన సాత్తు నాశనము.
- (6) మలబారులో హిందూమతావ్యుదీక్ష మైత్రి బలపరచి పునః ప్రతిస్థించుటకు కలయు మార్గములు.

కమిటీ సభ్యులు

- 1. ప్రొఫె. బి. తిరుప్పి (అధ్యక్షులు)
 - 2. యస్. శ్రీనివాసాచార్యంగారి.
 - 3. సి. అబ్దుల్ హక్.
- కమిటీవారు జమ్మూ దాను యం. మహతాగారిని కమిటీ సెక్రటరీగా నియోగించిరి.
- (5) సింధు రాష్ట్రమునకు సేల్ జమ్మూలో బహజు గారు ఆ ప్పడ పూడు కోరిన ప్రకారము కడరు ప్రచారమున కైయిచ్చుటకు 50 వేల రూపాయ లీయ తీర్మానింపబడినది.

6. బొంబాయి సభలో యీ కమిటీవారు గావించిన కర్తవ్య విధానముగా జేమైన మార్పు లవసరమాయను ప్రశ్నింపబెంగాలు ప్రతినిధు లగుగగా, యేమియును మార్పు లవసరము లేదని తీర్మానింపబడినది.

7. నిమ్న బాత్మ్యధోజమునకే ఒక పద్ధతి నేర్పాటుచేయుటకు ధనము గావలెనని జూను 8 వ తేదీని స్వామి శ్రద్ధానంద గారు లేఖను వ్రాసిరి. ఇందుకొరకు కలుకమిటీ గంగాధరరావు బి. దేశపాండిగారు యేర్పాటుచేయు నియమింపబడుటకు తీర్మానింపబడింది ఆయన త్వరలో నొకసభచేసి స్వామి శ్రద్ధానందని లేఖ కలుకమిటీవారి యెదుట దెట్టుటకు కోరబడుచున్నారు.—(యంగుయిండియా)

రాయల్ మిలిటరీస్కూలు

సిల్వా జూన్ 18.—నిమ్న తీర్మానము గాజప్రతినిధిగారు సనకరుకు బోయి అచటనున్న రాయల్ మిలిటరీస్కూలును సందర్శించిరి. గాజప్రతినిధి పాఠశాల స్థాపించిరి. పాఠశాల బాలురు వారివారి పనులను జేయుచుండ ఆయనచూచి పాఠశాలయందున్న కాఖులన్నిటిని పరిశీలించెను. పాఠశాల ప్రధానోపాధ్యాయునితోడను బాల్వే సతితోడను గాజప్రతినిధి విందాగించెను.

వైనిక కిత్తును బొందుచున్న కొందరిని జూచెను సిల్వాకు సాయంకాలము 4-30 గంటలకు సిల్వాకు జేరెను.

8 వ కమ్మ మహాజనసభ

టంగుటూరులో సమావేశ మగుట

కమ్మమహాజనసభ 8 వ సమావేశము ఒంగోలు తాలూకా టంగుటూరు గ్రామమున యీ నెల 21, 25 వ తేదీల యందు సమావేశమగును. బాధ్యత శతావధాని త్రిపురనేని రామస్వామి చౌదరిగారు ఆధ్యక్షత వహించెదరు.

కార్యక్రమము

- (1) 21 వ తేదీ ఉదయం 10½ గంటలకు బెజవాడ ప్యాసంజరు రాగానే ప్రేమనుండి మేళతాళములతో ఉర్రేగింపు.
- (2) 10-45 ని. సభా మంలి ప్రవేశించుట.
- (3) 10-45 మొదలు 11 గంటలవరకు సన్మాన సంఘాధ్యక్షుని స్వాగతోపన్యాసము.
- (4) 11 మొదలు 12½ గంటలవరకు ఆధ్యక్షునిోపన్యాసము.
- (5) వధ్యాన్నము ఒంటింటకు విషయ నిర్ణయ సంఘ సమావేశము.
- (6) సాయంకాలము మూడుగంటలకు తిరుగ మహాసభ సమావేశమగును.
- (7) తిరుగ మహాసభ 25 వ తేదీ ఉదయం 7 గంటలకు సమావేశమై 12 గంటలలో సమాప్తి చెందును.
- (8) సాయంకాలము కమ్మవిద్యార్థుల మహాసభ జరుగును అని సన్మాన సంఘమువారు ప్రకటించుచున్నారు.

స్వీవడోరు కూలీలు

ప్రమాదకరమగు దొంగి

కలకత్తా, జూన్ 17:—కాలేశీపిథిగర్ నిమ్న బాధ్యాన్నము స్వీవడోరు కూలీలు గొప్పదొంగిలై గావించిరి. దొంగిలైవారికిని పోలీసువారికిని గాయములు తగిలెను. సమ్మెదార్లు రివీయంది పట్టువడిరి. పనిజేయుటకు ఇష్టపడు కొందరు కూలీలను పనిలోనికి గొని తెచ్చుటకు ఒక బెంగాలు స్పెషియల్ పోలీసు సహాయముతో వారివెండ్ల కేగెను. కీరు కాలేజీపిథికి వచ్చుసరికి సమ్మెదారులు 2 వేలమందిచ్చి పోలీసువారివై రాల్చిన రువ్వరి. ఒక హెడ్ కస్టేబులునకు ఒకకొట్టేబులునకును. మరికొందరు సమ్మెదార్లకును గాయములు తగిలినవి, హెడ్ కాస్టేబులు వైద్యకళాశాలయందు చున్న వైద్యాలయమునకు గొంపోబడెను. తుతగాత్రులైన ఇద్దరు సమ్మెదార్లు గూడ అచటనేయుండిరి. పోలీసువారికి కియరపగనే వారు రచ్చి ఈ ఇద్దరు సమ్మెదార్లను బట్టుకొనిరి. వీరిని పోలీసు ప్రేమనుకు గొంపోవుచుండ త్రోవలో సమ్మెదార్లు కలుసుకొని ముట్టడించిరి. ఉధయలకు పోరాటము జరిగెను. గాయములు గూడ తగిలెను. పోలీసుదళము సహాయము రాకపూర్వము సమ్మెదార్లు దుకాణములను చాలవరకు దోచుకొనిరి. పట్టువడిన సమ్మెదార్లను విడిపించిరి. రాత్రిపూట ఒక గుడిసెను నేలకూల్చిరి. పోలీసువారి ఘంపును చీల్చి రివి దొంగి సన్నివహారి బట్టుకొనిరి.

హిందీ పాకెటు డిక్టనరీ

వెల పోస్టేజి గాక ఒకరూపాయ
వర్తకులకు భారాళమైన కమిషను!

సాధారణముగ వాడుకలో నున్న పదములు

మూడువేలకు పైగా గలవు. విషయముల వారీగా చివట సజ్జి మెంటు కూడ చేర్చబడినది. విద్యార్థులకు, వర్తకులకు ప్రచారకులకు, యాత్రికులకు చాల నుపయోగించును. హిందీపరీక్షల నిచ్చువారికి ముఖ్యముగా ఇది దగ్గరయున్న మంచిది. కొలదిప్రతులే అచ్చయినవి, కనుక కావలసినవారు వెంటనే మాకు వ్రాయవలయును.

పం. ఆదినారాయణ శాస్త్రి,

నెం 10 ఆరుముగం సందు, కేంకటరంగం పిళ్లపిడి;
(938-90) ట్రిప్లికే - మదరాసు.

దేశీయ వార్తలు

జూలై 18-వ తేది గాంధీ శతదిన మాసోత్సవము
పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు స్వయముగా ఖద్దరు బట్టలను విక్రయించుట

శ్రీ జగన్నాథములో జగన్నాథస్వామి రథాయాత్ర
యాత్రీకులు ఖద్దరు బట్టలనే ధరింపవలెను - 35 గురు పండాలు విజృంభిస్తే
రామదాసు గాంధీగారు నవజీవను పత్రికా సంపాదకత్వమును పూనుట

దేశ బంధు దాసు గారి విడుదల
కాంగ్రెసు మహాసభవారు స్వాగత మొసంగవలెనను సూచన

చెన్నపురిలో ఎం. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారిని అరెస్టు చేయుట

జనాబు యాకూబు హుస్సేనుగారిని తిరుచనాపల్లినుండి చెన్నపురికి మార్చుట

లాహోరులో వందేమాతరం, అకాలీ పత్రికా సంపాదకులను అరెస్టు చేయుట

నెలలు నిండిన చూలాలిని అరెస్టు చేసి నడిపించుట - ప్రభుత్వ ప్రకటనము

కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షత - గుజరాతు సంఘమువారి సూచనలు

గాంధీ శతదినము

అలహాబాదులో ప్రకటనలు

పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు

స్వయముగా ఖద్దరునమ్ముట

18 వ తేది గాంధీ శతదినముగాన పౌరులు మాసోత్సవమును జరుపవలెనని కరపత్రములను కుద్యోగవైఖ్యలను ప్రకటించిరి. కాంగ్రెసు ఖద్దరు దుకాణమునందు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూగారు 18 వ తేదీని స్వయముగా ఖద్దరు బట్టల నమ్మిరి. శిక్షితులను విడుదలచేయుట

సంయుక్త రాష్ట్రములలో డిశంబరు నెలలో శిక్షింపబడిన అసహాయ వాదులను నెత్తుమందిని యీ నెలలో విడుదల చేయుచున్నాడు.

నిర్బంధపు అడ్డలు

సభలను ఏర్పాటుచేయగూడదని బాంబేలో కాంగ్రెసు కార్యదర్శి రామేశ్వర ప్రసాదు, భిలాభతు సంఘ కార్యదర్శి అట్టులు హమీదుగాద్గజను వరి ఆర్డరికిని బాంబేలో జిల్లామేజిస్ట్రేటు 144 సెక్షన్ క్రింద నోటీసులను పంపెను.

* * *

నవజీవను పత్రిక

రామదాసు గాంధీగారు

నూతన సంపాదకుడు

గాంధీమహాత్ముని కుమారులలో నొకరుగు రామదాసు గాంధీగారి క్మరే నవజీవను పత్రికకు సంపాదక ముద్రాపక ప్రకాశక పదవులను మూటినిగూడ వహించిరి. ఈవిన్న మొక్కను ప్రతినిధియేయట దొరకమువారు రెండుసార్లు ప్రయత్నించిరిగాని అది ఎడిటోవరుకు బదులు వెంపొంది ఫలధిరకపగు నని రామదాసుగారు వ్రాసిరి.

మూతా కస్తూరీబాయి గాంధీగారు

యంగు యండియూ, నవజీవను పత్రికకు సంపాదక ముద్రాపక ప్రకాశక పదవులను వహించినవారు నాకు పుత్రులుగా నుండిరి. వారికి శిక్ష విధింపబడినను వారు దుఃఖితులు కాలేదుగాని నేను దుఃఖితులైతిని. మనమందఁమునుగూడ చెరసాలకు పోవుటయే తటస్థించినచో నా కీ విచార ముండదని గాంధీసతిగారు వ్రాసిరి.

గాంధీ శతదినపుత్రిక

18 వ తేది గాంధీ శతదినముగాన మగుటచే నాడు ప్రత్యేకముగ నవజీవనుపత్రిక ప్రకటింపబడెను. ఈ సంచిక యందు వ్యాసములను వ్రాసినవారందరను శ్రీ. శ్రీ. గాంధీమహాత్ముని విడుదలచేయుటగాను ఖద్దరుబట్టలనే ధరింపవలెను. కాట్టుములపై నూలు వదుకవలెనని వారు వ్రాసిరి.

శ్రీ జగన్నాథక్షేత్రము

యాత్రీకులు ఖద్దరునే ధరింపవలెను

స్వామికి ఖద్దరుబట్టలనే నమర్పింపవలెను

35 గురు పండాలు పంపిన విజృంభిస్తే

శ్రీ జగన్నాథస్వామికి అర్చకులగు 35 గురు పండాలు పంపిన విజృంభిస్తే కలకత్తాలో నరేంద్రసేను చౌదరి 17 వ గృహమున నివసించుచున్న యోగీశభట్టాచారిగారు మా(కలకత్తా సర్వోంటు) పత్రికకు ప్రకటనార్థము పంపిరి. ఈవిజృంభిస్తే పండాలు వ్రాయవలెను భట్టాచారిగారు పూరిలోనే యుండిరి.

విజృంభిస్తే

శ్రీ జగన్నాథస్వామిని సందర్శించి సేవించి కృతార్థత వహింపగూర భారతీయుల మేలునుగూర మేము (శ్రీ జగన్నాథ స్వామి అర్చకులగు పండాలు) రానున్న రథయాత్ర మహోత్సవమున యాత్రీకులహాజరు లనుసరింపవలసిన కొన్ని ధర్మములను వారికి విన్నవించుచున్నాము.

హిందూ ధర్మశాస్త్రముల ననుసరించియు అనుక్రమముగను పారంపర్యముగను వచ్చుచున్న సదాచారము ననుసరించియు జగన్నాథ స్వామి వారిని త్యక్తంకర్యములండు విదేశీకవస్తువులను వేసిన గుడ నుపయోగించుట లేదు. ఏలవనగా విదేశీకవస్తువులు అపరిశుద్ధములుగా నుండును. అందులన క్రైంకర్య మపవిత్ర మగును. విదేశీకవస్తువుల కిరణసాములు మున్నగు వారిని దేవాలయములలో నుపయోగించుట లేదను సంగతి యాత్రీకుల కందరికిని విశదమే.

మూల, అర్చ్యాగిహములకు ప్రత్యేకముగా స్వామి నాకరులచే నేయబడి రంగు నేయబడిన బట్టలనే గానిమరియే బట్టలను కట్టించుట లేదు. కాని యిది వరకు ఖద్దరు బట్టలు చాలినన్ని దొంకకపోవుటచే యాత్రీకులు స్వామికి విదేశీబట్టలను సమర్పించుటకు మాత్రమంగీకరింపబడెను. ఇప్పుడు పరిస్థితులు మారినవి. వదుకునూలుతో చేతనగ్గులుపై నేయబడిన శుద్ధఖద్దరుబట్టలు విరివిగా దొరుకుచున్నవి. కాన శ్రీ జగన్నాథస్వామి వారాధింపవలెనను నిశ్చల భక్తిగలవారందరను ఇంద్రధన్యు మహారాజు చందముననే ఖద్దరు బట్టలనే ధరించి స్వామిసన్నిధికి రావలెననియు స్వామికి ఖద్దరుబట్టలనే సమర్పింపవలె ననియు రాగల రథయాత్రమహోత్సవమున దీపదర్శి ననుసరింపవలె ననియు మేము దేశీయులను కొరుచున్నామని విజృంభింపదు వ్రాయబడెను. విజృంభిస్తే 35 గురు పండాలు చేరాలు చేసిరి.

దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారు

ఆగస్టు 13 వ తేదీని విడుదల చేయబడుదురు
భారతమిత్ర

1921 వ సంవత్సరమున దేశీయమహాజన సభాధ్యక్షు పదవికి నియోజింపబడిన దేశబంధు చిత్తరంజన దాసుగారికి 14-2-22 వ తేదీని శిక్షవిధింపబడెను. కాన వారిని ఆగస్టు నెల 8 వ తేదీని విడుదల చేయుదురు. అప్పటికి దాసుగారికి విధింపబడిన ఆరు నెలల విడితైదును పూర్తియగును. కాన వారి త్యాగ మునకును; వారి అధ్యక్ష పదవికిని అనుగుణముగ రీతిని అభిలభారతదేశవాసులందరను ఆనాడు దాసుగారి నభినందింపవలసి యున్నది. దాసుగారు కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షు పదవికిని యోజింపబడినను మహాసభ జరుగకమునుచే వారిని బలవంతముగ కార్యాచరమున కంపిరను సంగతిని దేశీయులు మరువగూడదు. అభిలభారతదేశవాసులచే నియోజితుడగు పూజ్యుడు ప్రభుత్వ దృష్టిలో మహాసభాధ్యక్షుతో సమానముగ చూడబడదగినవాడుగ కనబడెను. 1921 డిశంబరు లో ఆ హ మ దా దు లో దేశీయ మహాసభ జరుగుచుండ నాసభాధ్యక్షుడు బెంగాలు ప్రెసిడెన్సీ జయిలులో బంధుతుడై యుండెను. ఇపు డాతడు ౬౭ వూరు నెత్తులంజయిలులో నున్నాడు. భగవదనుగ్రహమున నికరెండు నెలల కామాన్యమున సంపూర్ణ శక్తితో స్వాగత మొసంగు భాగ్యము మనకు లభింపగలదు. ఎట్టి సదాశ్రమముతో మనమా మహనీయుని కాంగ్రెసు మహాసభాధ్యక్షునిగా నియోజించితిమో అట్టి సదాశ్రమముతోనే మనము స్వాగతమిచ్చు సంస్థలను గాన నా సమయమున దాసుగారికి స్వాగత మొసంగుటకు అన్ని రాష్ట్రముల నాయకులను కలకత్తా నగరమున సమావేశము కాదగునని మేము నూచించుచున్నాము. దేశీయమహాసభాగ్రాసనాసీనుడైయుండ దాసుగారిని మామ భాగ్యము దేశీయులకు లభించినదిగాను గాన దాసుగారిని విడుదలచేయునపుడు ప్రత్యేకావసర దేశీయమహాజనసభను జగత్తుట యుచితమైనను అందులకు చాల యిష్టండు లుండుట చే మేమట్లు నూచింప సాహసించుట లేదుగాని అభిలభారత ప్రతినిధి మహాసభమాత్రము కలకత్తా నగరమునందపుడు జరుగదగునని నూచించెదము. ఆగష్టు నెల 15 వ తేదీని అభిలభారత కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ కలకత్తాలో జరుగును. ఆసందర్భమున వారి ఏర్పాటుప్రకారము కలకత్తాలో ప్రతినిధి మహాసభను జరిపి ఆసభయందు దాసుగారికి సమచితరీతిని స్వాగత పుత్రమును సమర్పింపదగును. ఇట్లు జరిపినచో నది దేశీయమహాజన సభాసమావేశమే యనుపించుకొనునుగాన నందులకు అభిలభారత కాంగ్రెసు సంఘమువారి రక్షింపదగు జరుపుటకు రాష్ట్రీయ కాంగ్రెసుసంఘమున కధికారము నొసంగవలెను. రాష్ట్రీయ సంఘమువారు వెంటనే చాలకత్తాలో పనిని ప్రారంభించవలెను. అట్లు జరిగిన ఆగష్టు నెలలో దాసుగారి అధ్యక్షత క్రింద కలకత్తా నగరమున మహాసభ నెరవేరగలదు. 18 వ తేదీని దాసుగారిని విడుదలచెదరు. 15 వ తేదీని కాంగ్రెసు స్థాయిసంఘసభ జరుగునుగాన 14 వ తేదీని ప్రత్యేక మహాసభను జరుపదగును.

చెన్నపురిలో అరెస్టు

ఎం. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు
112 శక్తులు

18 వ తేది పుడయమున 7 గంటలకు చెన్నపురిలో అయ్యప్పస్వామి వీధి 22 వ సంఖ్యగల స్వగృహమున ఎం. ఎన్. సుబ్రహ్మణ్యయ్యగారు వీధి అరుగుమీద కూర్చుండియుండ డెద్దరు సబుయిన స్పెక్టరులును యిద్దరు హెడుకనిస్టేబులును యిద్దరు కనిస్టేబులునువచ్చి వారంటును చూపిరి. లోనికిపోయి చొక్కాలోడుగుకొని పుత్తరీయమును వేసుకొని వచ్చెదననిన గూడ పోలీసువారు పోలీసులేదు. లాకాలేజి సమీపముననున్న పోలీసుస్టేషనుకు తీసుకొని పోయిరి. గాని కొందరు మిత్రులు జామీనుయిచ్చి అయ్యరుగారిని యింటికి తీసికొని పోయిరి. 28 వ తేదీని పగలు 10 గంటలకు ఎగ్జూరు ప్రధాన రాజధాని మేజిస్ట్రేటు కోర్టులో విచారణ జరుగును. అయ్యరుగారు 1922 జనవరి మే నెలల మధ్యకల్పింప యుపన్యాసములు రాజధాని కరములుగా నున్నయన జామీను పుచ్చుకొనవలసి యున్నదని వారంటులో వ్రాయబడెను. 16 వ తేదీని వారంటు జారీయైనది.

జనాబు యా కూబు హుస్సేనుగారు

తిరుచనాపల్లినుండి చెన్నపురికి మార్పుట

అజదు హిందీ పత్రిక

నేను యీ నెల 8 వ తేదీని అంబారునుండి రైలులో చెన్నపురికి వచ్చితిని. అప్పుడు బాకొక బ్రాహ్మణసోదరుడు శనవదెను. "7 వ తేదీరాత్రి నేను రైలుప్రేషనుకు రాగా అచట పోలీసు జవానుల మధ్య నన్ను యా కూబు హుస్సేనుగారు కనబడిరి. నేను వారికి వందన మొనరించి ఎచటికి పోవుచున్నారని అడిగితిని. పోలీసు లెచటికి తిసిగొనివెళ్లెదరో అడగితినని వారు చెప్పిరి అంతట నేను నెలపుపుచ్చుకొని వెళ్లి పోయితిని ఆ బ్రాహ్మణసోదరుడు నా కరిగించెను. ఈరితిగా దొరతనమువారు యా కూబు హుస్సేనుగారి నెచటికి మార్చినదియు తెలుపకుండ నెచటికి తిసిగొనిపోయిరి. వారి అప్రబంధు మిత్రులు వృధాగ శ్రమపడి తిరుచనాపల్లికి వెళ్లకుండ ప్రయత్నం సుపాధికారి నిజస్థితిని ప్రకటింపగోరెనని యొకరు చెన్నపురిలోని దేశభాషాదినపత్రిక యగు అజదు హిందీపత్రికకు వ్రాసెను.

పత్రికాధిపతులను అరెస్టు చేయుట

వందేమాతరం, ఆకాలీన పత్రికలు
19-వ తేదీ విచారణ
లాహోరులో వందేమాతరం పత్రికా సంపాదకుడు కృష్ణచంద్రుడు అకాలీ పత్రికాసంపాదకుడు లాల్ సింగుగారు 17-వ తేదీ నుండి అరెస్టుచేసి 17 వ తేదీని జిల్లా మేజరులు ఎదుట నిలిపిరి. 19-వ తేదీకి వాయిదా వేయబడెను.

అకాలీసిక్కుల నాయకుని పట్టుకొనుట
ఆయుధపాణులగు అకాలీసిక్కుల నాయకుడు మోతా సింగునకుని పట్టుకొనుటకు వారు యిచ్చుబడెను. అతడు రి నెలలనుండి కనబడకుండెను. అతనిని పుడు జలందరు జిల్లాలో అరెస్టుచేసిరి.

నిండు ప్రాద్దుల చూలాలికి శిక్ష

అరు మైల్లు నడిపించుట
పంజాబు ప్రభుత్వ ప్రకటనము

పంజాబులో అంబలా నుండలవాని యగు జగతుసింగు అను నతనిభార్య గర్భవతియై యిక ఆరువారములలో ప్రసవంప నుండెను. ఆమె కాలిమీద పెద్దగణము గూడ నుండెను. అట్టి స్థితిలో అంబలా తాలూకాలో మరిందాతు చేరువనున్న యొక గ్రామమున పోలీసుల చూలాలిని అరెస్టుచేసి అటకు 6 మైళ్ల దూరమున నున్న మరిందాతు కాలి నడక ను తీసికొని పోయిరి. ఆమెను కొట్టెనమని గూడ పోలీసులు బెదిరించిరిని ఆమెభర్త వ్రాసినలేఖ మే నెల 19 వ తేదీని పరదేశీ భాల్సా అను పత్రికలో ప్రకటింపబడెను. దానినిగూర్చి విచారణచేసితిమి. మరిందాలో నున్న పోలీసు నూపర్నంటు వద్దకు ఆమెను తీసికొని రాగానే నూపర్నంటు ఆమెతో మాటలాడెను. ఆమె భార్యనువారి దుర్మయమును గూర్చి ఏమియును చెప్పలేదు. మేనెల 15 వ తేదీని ఆమెను అంబలా చెరసాలలో నుంచిరి. అప్పుడు జంబూ నూపర్నంటు ఆమెను చూచి మాటలాడెను అప్పుడుగూడ ఆమె ఏమియును చెప్పలేదు. అపు డామెను పరీక్షించిన వైద్యుడుగూడ ఆమె గర్భవతియని తెలుపలేదు. ఆమె జూనునెల 5 వ తేదీవరకు అంబలా చెరసాలలో ఆరోగ్యవతియై యుండెను. మిక్కిలి ఆమెను పాటియాలాకు పంపివేసెనని పంజాబు ప్రభుత్వమువారు ప్రకటించిరి.

దేశీయ మహాజన సభ

అధ్యక్షు క ని యో జ న ము
గుజరాతు రాష్ట్రీయ సంఘమువారి సూచనలు.

1922 డిశంబరు నెలలో గయలో జరుగబోవు దేశీయ మహాజనసభకు అధ్యక్షత వహించుటకు పండిత మోతీలాలు నెహ్రూ, దేశబంధు చిత్తరంజనదాసు. బిఅమ్మయ గార్లలో నొకరిని నియోజింపదగునని గుజరాతు రాష్ట్రీయ కౌగ్రెసు సంఘమువారు సూచించిరి.
కరాచీ పురపాలకసంఘము
శిక్షితులగు సభ్యులకు నెలపు
కరాచీ పురపాలకసంఘసభ్యు లగు మహమ్మదుఖాను, మజిలాల వ్యానుగార్లకు మార్చి నెల 6 వ తేదీని చెరి 6 నెలలు శిక్ష విధింపబడెను గాన వారు చెరసాలలో నుండు కాలము నెలపుగా పరిగణింప వలెనని వారిద్దరును సంఘాధ్యక్షులకు వ్రాసిరి. ఆవిషయమునే 15 వ తేదీ రాత్రి జరిగినసభలో మరియొకసభ్యుడుగూడ వారి పక్షమున నుపహించెను. ఒకరికి బదులింకొకరు నెలపును గూర్చి యుపహించునూడవని అధ్యక్షు డాసభ్యునికి ప్రత్యుత్తరమిచ్చెనుగాని శిక్షితుల విజ్ఞప్తుల సంగీకరించెను. శిక్షితు లింకను సభ్యులుగా పరిగణింపబడుచున్నారా అని గులాం హుస్సేను కాసింగారను సభ్యుడు ప్రశ్నింప, నేను వ్యాయవాదిని సింధుకమిషనరునుగూడ నడిగితిని. వారిసభ్యుల కెట్టిభంగమును కలుగలేదని వారు తెలిపిరి అధ్యక్షుడు నుడివెను.

భారతీయ పత్రికోద్యోగుల సంఘము

కలకత్తాలో ప్రారంభ సమావేశము
అసహాయవాదులు మితవాదులు నెల్లరును చేరుట
18 వ తేదీని కలకత్తా నగరమున కృష్ణకుమార మిత్ర గారి అధ్యక్షతక్రింద పత్రికా కార్యాలయోద్యోగులగు భారతీయుల సంఘప్రారంభ సమావేశము జరిగినది. 60 మంది సభకు వచ్చిరి. వారిలో పెక్కుమంది దేశభాషాపత్రికలకు చెందిన వారు. మితవాద పత్రికలవారును అతివాద పత్రికలవారునుగూడ వచ్చిరి. అంగ్లోయిండియనుల యాజమాన్యముక్రింద వెలువడుచు న్న పత్రికలకు చెందిన భారతీయులుగూడ సీ సంఘమున సభ్యులుగా నుండే స్వల్పలేమని నిర్ణయింపబడింది. పత్రికాకార్యాలయోద్యోగులలో మైత్రి సద్యానమును కలిగించుటకును వారి అభివృద్ధికి ప్రోత్సాహించుటకును దేశభాషమున కనకాశము కలిగినపు డెల్ల పని చేయుటకును యీ సంఘ మేర్పాటు ప ప డి యి డి. ఆ మృత బ జారు ప త్రి కా సంపాదకుడగు వృధాళ కాంతిబోసుగారి సంఘమునకు కార్యదర్శి. పత్రికాస్వాగులకు కలుగు ఆర్థికరాజకీయాలగు యిబ్బందులను తొలగించుట కీ సంఘమేర్పరచ బడినదికార్యదర్శి నుడివెను. ఈసంఘమునకు కృష్ణకుమార మిత్రగారి నధ్యక్షునిగాని నియోజించిరి.

పండిత మాధవ శుక్లగారు

మూడవసారి అరెస్టుచేయుట
భారత మిత్ర
అఖిలభారత విభాగీయ కవిత రేఖ్యుడన పండిత మాధవ శుక్లగారిని యీ నెల 12 వ తేదీరాత్రి 10 గంటలకు స్వగృహమున అరెస్టుచేసిరి. అప్పుడు శుక్లగారి భృత్యులైన భర్తగారు పుష్పయ్యల సర్పించి వీడ్కోలివెను. పండితుడు సహజముడై వెడలెను. పెక్కుమంది కవిసంపద్యకమున కచటచేరియుండి. ఖద్దరును ధరింపువని వారికి పండితుడు పుడవేశించెను. వారందరూ వందేమాతర జయధ్వజ మొనరించిరి. పెక్కుమంది చెరసాలవరకు వెంట చనిరి. కష్టములు వచ్చింతమాత్రమున భారతీయులు నిరుత్సాహులును దుఃఖితులు న యె గ్గ ద ర ని త లం ప తు డు. కష్టాన్ని వేడిమికి కరగి పోవుటకు భారతీయులు మైపు శక్తులుగారు. అగ్ని కాంతిమా ప్రకాశముకు ప్రబలచేయుచున్నది. మానంభ్యు డ్డిగించుటకు శత్రువులు చూడజాలరు లక్షలకొలదిగ పెక్కుగు టనే వారు చూడగలుగుదురు. కష్టాన్ని శత్రువీరీక్షణమాత్రమున భావములు మారజాలనను సర్వముగ లగితమును పాడుచుకని కారాగారమున కేగెను. 20 వ తేదీని కేసు విచారణ జరుగును.

హైదరాబాదురాష్ట్రము

నూతనగ్రామములను నిర్మించుట
నైజాంప్రభుత్వమువారి ఉత్తరువు

నీకందరాబాదు, జూన్ 17:— హైదరాబాదు రాష్ట్రములో నూతనగ్రామములను నిర్మించుట కొకవిధానమును నైజాంప్రభుత్వమువారు ప్రకటించుచున్నారు. రాష్ట్రీయచరిత్రలో నిట్లు చేయవలెనుట ఒకనవీనవిషయము. ప్రకటనను నందలి ముఖ్యంశము లిచ్చట ముగిచితిమి:—
నూతనగ్రామములను నిర్మించు కఠినకాలమైన భూములు మిగిలియున్నవి. (అ) వ్యవసాయమునకు, నూతనముగ వచ్చి, ఇండ్లను కట్టి సమీపమున నుండే భూములను సాగుబడిచేసి కొని తీవంప నెంచెడు రయతుల నివాసమునకు తగినట్టి అరణ్యము లందలి భాగములు. షి కారుగాయం దిట్టిపనులకు తగినట్టి భూములు. (ఇ) 10000 యకరముల వంతున అనేక పొరంబోకు భూములు.
ఇట్లు క్రొత్తగ్రామములను నిర్మించుటకు తగియున్న భూమి 30 నుండి 40 లక్షల యకరములున్నవి. అభివృద్ధికాఖివా రీ విషయములో గవనింపవలసిన నిబంధనలు (అ) అడవులందును షి కారు భూములందును రయతులు ఇండ్లు కట్టుకొని వస్త్ర వ సాయము చేయ ద గి న భూములే ఈ పనుల కి య్య బ డు ను. దీనిని గురించి సర్దార్, అజంతిర్యానింపవలసియుండును. వీరిర్యానముమీద అపీకులు చేయుటకు వీలుండదుగాని నైజాం ప్రభువుగారు కోరినయెడల, ఈతీర్మానమును గద్దించేయ వచ్చును.
ఇట్టిపనులలో నుండేమి నిర్మాణపు పనులు, రాకపోకలమీద బహిరంగపనుల కాఖివారి జోక్యము లేకుండ అభివృద్ధి కాఖివారికి సంపూర్ణాధికార ముండును. పెద్దపనులలో మాత్రము అభివృద్ధికాఖివారు పబ్లిక్మన్సు వారి సహాయమును సలహాను బడయవచ్చును. ఈనూతనగ్రామములలో రయతులు వచ్చికాపురము చేరగానే ఈకాఖివారికి ఇట్టి అధికారము ఉండదు.
వీరారు రాష్ట్రముకు తీసివేసినను, నైజాం ప్రభువుగారి రాష్ట్రము నందు 82000 చదరపుమైళ్లు గలవు. 180000000 మంది జనాభాగలదు. పొరంబోకుభూములను పాగుబడి చేయుట కిట్టి నూతనగ్రామము నవలంబించు టత్యవసరము. ప్రజల విశ్వర్యాభివృద్ధి మున్నగు కారణముల వలన అభివృద్ధికాఖివా కిట్టి గ్రామముల నిర్మాణమునకై క్రొత్తరయతులను కాపురము తెచ్చిపెట్టవలెను. వర్ణవిభేదములను పెట్టుకొనకుండ ప్రభుత్వమువారిని మతస్థులను చేర్చవచ్చును.
సుమారు 100 యకరములభూము లొక్క గ్రామముగ నిర్మించబడును. మంచిభూములను, పెద్ద భూములను కలిపి, అందుకి నిష్పక్షిపాతముగ పంచివెట్టి వలెను. నీటిపారుదల వసతులను గలిగి రస్తా రైల్వే సమీపమున నుండే చేల సందరికి సుముగ నియోజనమున(నియ్యవలెను) ఇట్టి గ్రామ విభజనము యొక్క వివరము లన్ని బహిరంగముగ ప్రకటింపబడి, వెల్లడిచేయబడును.
ఇట్టిభూములను సాగుబడి చేయువారు మొదటి నాలుగేండ్లు కిక్కురు వెల్లింప వన సరము లేదు. 5 సంవత్సరములనుండి యకరమున కొక ఆజాకుతున పన్ను విధింపబడును. తిరువాత యకరానికి ఒక రూపాయి కిక్కు ఆయ్యోరకు సంవత్సరమునకు ఒక యకరమున కజానాపన్ను పన్ను హెచ్చింపబడును. ఇట్లు కాగానే యకరమునకు రు 2 లకిక్కు ఆయ్యోరకు ప్రతిసంవత్సరము యకరమునకు 4 ఆజాల నొప్పున హెచ్చింపబడుచుండును. ఇంకొకకైగా కిక్కురేటు హెచ్చింపబడదు. ఇట్టిభూములలో చిక్కాను గను లన్నిటికి ప్రభుత్వము వారి స్వంతవారుగ నెంచబడుదురు.
ఇసుక, బంకమున్ను, మన్నం, ఇటిక, రాయి, గుడిక మున్నగువాని పట్టాదారుడే నైకొనవచ్చును. భూములందలి చెట్ల నతడు విరుగ గొట్టవచ్చును. తనభూములను బాగుజేయుటనుగురించి ప్రభుత్వాధికారులు కలహా నిర్దు చుండురు. ఇట్టి నూతన గ్రామములలో కాపురము చేయువారి తరప్రజలతో బాటు అన్నిచాక్కుల ననభివంపవచ్చును. దేశద్రోహము, రాజద్రోహము, ప్రభుత్వమువారి పట్ల ద్వేషమును పురికొలుపుట మున్నగు గుమ్మరిములను చేసినయెడల, పట్టాదారుని ఆశ్రితి ప్రభుత్వమువారు వశపఱచుకొని అతనిని తరిమివేయ వచ్చును.
ఈవై సిద్ధాంతముల ననుసరించి సాదరి ఆజం వారు నిబంధనలను తయారుచేయవచ్చును. దేశకాలస్థితులను బట్టి ఈనిబంధనలను మార్చుచుండవచ్చును. ప్రభుత్వమువారిదక్షిణానుమోద అట్టిలను వ్రాసిపంపుకొనవలెనను అభివృద్ధికాఖి కార్యదర్శికి సంపు కొనవలెను.

కలకత్తాకార్యరేషను

వెద్యుద్యోగిలొచ్చుచున్న కొనుట

అధ్యక్షుడు స్వయముగ చూచుట

ఈనెల 12 వ తేదీ సోమవారమునాడు కలకత్తా కార్యరేషనులో యాచిత్రవాటకము జరిగినది. ఒక కేంద్రముద్యోగి ఒక బాగుకంట్రాక్టరు యొద్దనుండి లంచము పుచ్చుకొనుచుండ అధ్యక్షుడును యద్రు కమిషనరులను స్వయముగా చూచి.

పరిశుద్ధ మొదలైన నీరును పరిశుద్ధము చేయబడని నీరును ఒక్కరికి కేయు డుటకు బోయలరులొక్కరును బాగు నుంచి కాలి బొటలును కాణులును తెలిసెడి. దానినికూర్చి కంట్రాక్టరు ఒక గా రెక్కలేని సొమ్ము లంచమిచ్చినగాని బాగును అగ్గికిరించుట లేదుగాన నేను మంచికము బాగును పంజాలకున్నా నని కంట్రాక్టరు చెప్పెను. ఇది నమ్మకముగాని కాదని అధ్యక్షుడు చెప్పెను. 12 వ తేదీ సోమవారమునాడు పుదయము 9 గంటలకు లంచము పుచ్చుకొనుట కొక కేంద్రముద్యోగి యొక సంకేత కస్టలమునకు వచ్చునని కంట్రాక్టరు చెప్పెను.

అందుపైని ఆనోజు ఆజేత ఆధ్యక్షుడును విజయ కృష్ణబోసు, డి. సి. ఘోషగారును ఆ సంకేతమునకు కేగి యొక చీకటిగదిలో దాగియుండిరి. తలుపులు కిటికీ లన్నియును మూయబడెనుగాని ఒక తలుపును రంధ్రముమాత్ర ముంచబడెను. దానినుండి వారు జూచుచుండిరి. మరియొకంటి కిటికీ కా కేంద్రముద్యోగి వచ్చి 800 రూపాయలు లంచము పుచ్చుకొని తనయిబాగు (వెంటు) జేబులో నానోట్లు నుంచుకొనెను. దాని నానుగ్రును గుప్తముగ చూచిరి.

ఆ యుద్యోగి గుప్తము చాటుగానే బాటు విజయ కృష్ణ బోసుగా రతని కడకేగి నోట్లు మైకి తీయుచుని అడిగెను ఆయుద్యోగి నివ్వోదోయి వాడించసాగెను. అంతలో కిక్కిన వారిద్దరునుగూడ నచటి కేగిరి. నోట్లు నిచ్చుని అధ్యక్షు డడిగెను. తనయొద్ద నోట్లు లేవని యుద్యోగి చెప్పెను. తాము స్వయముగా చూచితిమని వారు ముప్పును చెప్పగా నతడు పిడివాడ మునకు దిగెను. నోట్లు తనయొద్దనున్న తాను చూపించనిచెప్పి తటాంజ మోటారుకారులో వెక్కి బండి పోనిమ్మని ద్రోక రుతో చెప్పెను. బోసుగారు బండి నాసి అతనిని పోలీసులకు వశ పరుప ననుమతింపవలెనని అధ్యక్షుడిగెను. అధ్యక్షుడు సంకీర్ణు చెను. బోసుగా రాయుద్యోగిబండిలో వెక్కిను. ఉద్యోగి ద్రో కరుమతో నీచేసి తానే బండిని కడువేగమున నడిపింప సాగెను.

నీవు బండిని నిలువక పోయిన నేను కేకలుచేసి నిన్ను పోలీసులకు వశపరచెదనని రామమోహన గ్రంథాలయము వద్ద బోసుగా రాయుద్యోగి తో నిష్క్రమణగా చెప్పెను. అంతిటజడిసి ఆ యుద్యోగిబండిని నిలిపెను. పిచ్చుట బోసుగారి ఆజ్ఞానుసారము యుద్యోగి చక్రముమైంది చేతులను కడల్చుకుండ నాయులీధులగుండ బండిని నడిపెను. ఉదయము 10-20 వేళకు బండి మూసినిపించు ప్రధానకార్యాలయమున చేరినది. అధ్యక్షుడును ఘోషగారునుగూడ నపుడే ఆచటికి వచ్చిరి.

ఉద్యోగిపై లంచపు నేరమును మోపిరి. తాను కంట్రాక్టరుకు 15 కోట్ల లక్ష రీతి ము 400 రూపాయలు బదులిచ్చితిమియు దాని బాటకు 800 రూపాయల నానాడు కంట్రాక్టరు తనకు తీర్చిననియు వాయుద్యోగి చెప్పెను. ఆయుద్యోగిని సస్పెండుచేసిరి. ఆ మధ్యాహ్నమే అతడు రాజీనామాను పంపెను (న్యూ ఎంపైరు).

మడకనీర వార్తలు

[టి. శివశంకరంపేటగారు యం. యల్. సి.]

పోస్టేజి

పోస్టులు ఛార్జీలు అధికము చేయబడినవి. అప్రకృతముగ విధింపబడుచున్న యాపన్ను ప్రజలు ఓర్పుతో ధరించుచు న్నారు. పన్ను చెల్లించువానికి ఇండియా ప్రభుత్వమువారు కొంచము సహాయము చేయవచ్చును. ప్రస్తుతము ప్రాతకర్ణు అనామ అన్యాయమున్నది. వీటికి బదులు కర్ణులు ఉపయోగించుటకు వీలగువిధమున కేంద్రకర్ణు ప్రభుత్వమువారు తయారుచేసి వాటిని ఒక అనామ అమ్మిన కొంచము లాభకరముగ నుండగలదు. ఇదేవిధమున కేంద్రపోస్టు కర్ణులను తయారుచేయుట యుక్తము. ఇట్లు చేసిన పోస్టుగార్జీలు అధికము చేయుటచే కలిగిన ఇబ్బందులను కొంతవరకైనను ప్రజలు మరచెదరు. సామ్రాజ్య కాసనస్థులైనరైసు యావిమయమై తిర్మానమునుప పాదించుటయు క్రము.

జైవబాధ

ఈ తాలుకా యందు కడచిన సంవత్సరము జైవము సంభవించినది. ఈతాలుకా దక్షిణ భాగము నందు పోకచెట్లు మొకాయుచెట్లు విస్తారము. అందుచేతనే యీ జిల్లా ఉద్యానకన మని యీ తాలుకాకు ప్రఖ్యాతి గలదు. ఆకటిలేతను గ్రామముగ 800 ఎకరముల నిండ యీ చెట్లుయున్నవి. నర్సములలే నందున సకము చెట్లు నశించినవి. మిగిలిన సకము నశింప నున్నవి. అచ్చట రైతులు నానద్దకు వచ్చి యావిమయమై ఏమైనను జీయవలయునని నన్ను కోరిరి. సమీపమున ఒక చెరువున్నదనియు, దానిని రిపేరు చేయుటకు 1500 రూపాయలు కావలయుననియు, చెరువును రిపేరు చేసిన చెట్లకు నీరుదొరకి అవి నశింపక చక్కగ వృద్ధి చెందునని వారు చెప్పిరి. ఇది మిగుల శ్రేష్ట మగు సలహాయని నేను నమ్ముచున్నాను. ఈవిషయమై రెవిన్యూ అధికారులు ఆలోచించి ఉచిత మగువిధమున పనిచేయుట ఆవసరము, లాభకరము.

గోసంరక్షసమితి, ఏలూరు

ఆంధ్రపత్రిక వ్యాసము చిత్రించి, గోపాలపురం యస్టేటు జమీందారు, మ-రా-రా-క్రి, శ్రీరాజా శ్రీపులపాటి వెంకట విజయగోపాల రాజుగారు ఇరుండి గోవులకు పులవలు, తవుడు, గడ్డి, బావనిమిత్తం విశ్రమమునకు, ధాన్యముక్రింద రు 11 పరకొండు రూపాయలు, విజయనగరంనుంచి పంపిన మజియా ర్దరు, నిన్నటిదినం (16 జూలై) చేరినదని, సంకసముతో తెలియబర్చుచున్నాము. ఇందుకు వారు కందనీయులు.

కుభకార్యముల సంరక్షమున, కట్టుచులు

లగడపాటి వేంకట నాగభూషణంగారు (దొమ్మ గూడెం) రు 5, పోలికెట్టి వారాయణరావుగారు, కొమారుడు వారసుల సంరక్షమున రు 5, నున్న వల్లయ్య కోటింగంగారు రు 5, కొండూరి రామయ్యగారు రు 5, పోలికెట్టి నాగభూషణంగారు (పవరుపేట) రు 5, గుట్టా శ్రీరాములుగారు రు 5 (పవరుపేట) వెంసి యిరవై ఆరు రూపాయలు, గడ్డినిమిత్తం ధర్మము యిచ్చివారని, సంకసముతో వందనములు తెలియపర్చు చున్నాము—ఒక సభ్యుడు.

వదిలిచూచుట! మీరు కొనియున్నారా? యోగ్యతావత్రిములు!!

ప్రతియింటిలో నుండవలసిన సిద్ధాపథముల నేల కొనలేదు?

1. బోకామయనూర కస్తూరిమాత్రలచే గుణములు నాకును నానద్దకు వచ్చు కొనుటకు అతిక్రమీకరముగ నున్నది.
2. కె. విశ్వాన కవిరాజ్, విష్ణుచక్రవైద్యశాల, 9-41 బాల్లబజారువిధి రంగూను, బర్మా.
3. బోకామయనూర కస్తూరిమాత్రల జనులకు గలగు సకలవిధ లోగములను పూర్తిగా బాగుచేయును.

250-300 మాత్రలుగల సీసా 1-కి ధర 0-4-0 1 మొదలు 6 సీసాలవరకు చూపు 1-4-0

సారస్వతానవము (బుద్ధిప్రసాదిని)

పిల్లలకు, తరుణులకు, వృద్ధులకు, స్త్రీలకు బలము నిచ్చు జోషధము. మొదడు దుర్బలము, మరపు, తలచేడిమి, మలబద్ధకము, ఆకలిలేకుండుట, కాంతిహీనత, గుల్మము, మూలకోగము, స్వప్నస్థలనము, శిశుస్థలనము మున్నగువాటిని పోగొట్టి అమితమైన శుద్ధరక్తము నిచ్చుచు బలమును గలిగించును. ఇది మానవకోటికి గొప్ప వరప్రసాదము. 20 దినముల జోషధముగల బుడ్డి 1 కి రు 1-0-0.

ముఖ్యమనిపు:—మీ కాతాదారుల సోకార్యమై నాగుకోరుటచే మద్రాసు, నెం 881 రెండు కెట్టిపీట్లో మా ప్రాంచిని తెరచియున్నాము. తప్పుక ఎల్లరు ప్రోత్సాహ మొసగు కోరెదము. వి. సి. ఆర్.ల మద్రాసు ప్రాంచినుండి వంతబడవు.

(301-594) సాభ్యులు వెంకటాచల వండితులు శ్రీశీతారావువ వైద్యశాల మొనూను.

అత్త మూరు

మహాపవిత్రవంతమగు శుద్ధభద్రు వివాహము

ఈవారమునందు మా అత్తమూరు గ్రామములో శ్రీమాన్ జిల్లాని చక్రవర్తుల జగన్నాథస్వామిగారు తమకుమార్తె వివాహమును మిక్కిలి శుభప్రదముగా జేయించిరి. వివాహకాలమం దుపయోగించిన బట్టలన్నియు—వె డ్డిపీటలమీది అంగ వస్త్రములు; కర్పూరుల మధుపర్కములు; బంగమి తొడుల కిచ్చిన బహువతులు—నమూ వేయూపాలయశస్త్రములు. శుద్ధభద్రునే యుపయోగించివారు. ఇంకావలకు ఖద్దరు నుపయోగించి యెఱుంగని యాప్రాంతములందలి పోరొహితులు, పడితులు, స్త్రీలు మున్నగువారు తొలిసారి ఖద్దరు నుపయోగించి దాని పవిత్రతను ప్రాత స్వయమున కనుగొనిరి. శుభకార్యములగు పవిత్రవంతమగు ఖద్దరేకాని దాస్యవిచ్ఛాదగు విదేశపుగుడ్డ యెంతమాత్రము నుపయోగింపకుండుటయు, ఊరేగింపునయమందు పిల్లలు దేశభక్తిపూరితము లగు జాతియై గిరిములు పాడుటయు చూచుటవలన గ్రామమందలి వా. అసహాయోద్యమశక్తియై చాల వరకు బోధపడినది. వీరుచేసిన యీ సత్కార్యము చుట్టుప్రక్కల గ్రామములకే గాక యనేక జిల్లాలవారికి గూడ మార్గదర్శకమై యుండుట మిక్కిలి శ్రేయస్సనియును.

ఈశుభకార్యము శుద్ధభద్రు బట్టలతో నింత కట్టుదిట్టముగా జరిపించుటకు ప్రోత్సాహకర్తలైనవారు ఈప్రాంతము లందు ఖద్దరు ప్రచారము చేయుచున్న శ్రీమాన్ ముదుంబ నరసింహాచార్యులు గారు ఈయన మండపేట గవర్న మెంటు బాలికా సాతకాలనుండి క్రిందట డిశంబరు నెలలో కమ యుపాధ్యాయత్వమునను రాజీనామా యొగిసారు. అప్పటినుండియే వారు భార్యాధర్త లిరువురును పులుసుకారములు సాధ్యమై నంతవరకు వర్జించి మధ్యాహ్న మొక్కసారి మాత్రమే సాటికా వారము భుజించుచు ఉదయ సాయంకాలములు కేవలస్కా ఫుములు మాత్రమే తీసికొనుచు మిక్కిలి పట్టుదలతో ఖద్దర ప్రచారము చేయుచున్నారు. “ఖద్దరే తాంకమంత్ర” మనె యి గాంధీ మహాత్ముని సంజేశము ననుసరించి కార్యాచరణ మొ గ్గుట కిట్టిఖద్దర ప్రచారమునకు మించిన దేశసేవ మరొకటి యుండబోవ దుట నిస్సంశయము. వివాహాది శుభకార్యముల యందు శుద్ధభద్రునే యుపయోగింప జేయుటకు దేశభక్తులెల్లటూ వీరి రీతినే మిక్కిలి పట్టుదలతో పనిచేసి ఖద్దరు వ్యాపకమునకిత తోడ్పడునట్లు భగవంతు డనుగ్రహించుగాక!

చిలకమట్టి రంగాచార్యులు.

చాత్రాద శ్రీవైష్ణవ స్త్రీలసభ-యదరాసు

1922 సం॥ జూలై నెల 11-వ తేదీ ఆదివారము 8 గంటలకు తండయూరుపేటలో చాత్రాద శ్రీవైష్ణవ ద్వితీయ కాన్ఫరెన్సు పరిలియందు అచ్చట హాజరయ్యండిన వారీయలందరు సభ చేరిరి. శ్రీమతి ఒమందూరు, రంగమ్మగారు అగ్రాసము వహించిరి. సుమారు 20 గురు సభ్యురాలకు హాజరైరి. దైవప్రార్థనతో సభ ప్రారంభింపబడినది. నెలవారముండి విచ్చేసిన శ్రీమతి మతం లక్ష్మమ్మగారు సభాసమావేశోదేశమును సభ్యురాలందకు వెల్లడిచిరి. చెన్నరాజధానిపత్రికమున స్వజాతిస్త్రీలకోట చాత్రాద శ్రీవైష్ణవస్త్రీలసభ యను పేటి ఒక సంఘము స్థాపింపబడినది. శ్రీమతి మధురాంతకం మంగమ్మగారు కార్యదర్శినిగా నెన్నుకొనబడిరి. 16 సం॥ ములకు వెలిదినయన్ను గల స్వజాతిస్త్రీలందరు సభ్యురాలిగాగా చేరనక్కలు. ఇవి మున్నగు తీర్మానములు జరిగినవివృట దైవ ప్రార్థనతో సభ కలిసినది.

2. మజల 18-6-22-వ తేదీ శ్రీమతి తిరుకోటియూడ కేదమ్మగారి యాజమాన్యమున సమావేశమై స్వజాతిస్త్రీసభ్యురాలమును గురించి శ్రీమతి మతం లక్ష్మమ్మ, మధురాంతక, మంగమ్మ, పురుచ్చేరి, మంగమ్మ గార్లు పాతికత్వముగురించియు ఉపన్యసించి సభావశ్యకతను వెల్లడి జేసిరి. సుమారు 150 గురు సభ్యురాలిగా హాజరైరి. దైవప్రార్థనతో సభ కలిసెను.

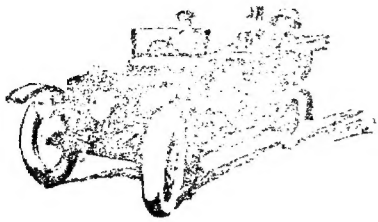
3. తరువాత 16-6-22 వ తేదీయందు తృతీయసమావేశమయెను. శ్రీమతి శ్రీరేకం కనకమ్మగారు చేర్పకగా నుండిరి. సుమారు 50 మంది హాజరయిరి. మ. మంగమ్మగారు కేలోపాఖ్యానము గుఱించి ఉపన్యసించిరి. భూతపురి పంకజమ్మగారు శ్రీవిద్యగుఱించి ఉపన్యాసము చదివిరి. సంకర్పరమునకు 1. మందురాంతకం మంగమ్మ, 2. కరంజిరి మంగమ్మ, 3. మతం లక్ష్మమ్మ, 4. కూటం మంగమ్మ, 5. రాంబాళి యతిరాజమ్మ, 6. ఆర్కాటు అంబుజమ్మ, 7. యతిరాజం చెల్లమ్మ, 8. తిరున్నీల అమృతమ్మ, 9. తిరున్నీల పద్మావతియమ్మ, 10. కళేశపాకం పంకజమ్మ, 11. రామనాథపురం యతిరాజమ్మ, వీరు 1 రూపాయకుంతున చందాచెల్లించి సభ్యురాలైరి. శ్రీమతి కలకపాకం పంకజమ్మగారు, కోకాడికారిగి నెన్నుకొనబడిరి. అగ్రాసనాధిపురాలికిని సభ్యురాలిందకును వందపాపచారములు సమర్పించి దైవప్రార్థనతో సభ కలిసినది.

మతం లక్ష్మమ్మ.

గ్యాలీ కంపెనీ వారి ప్రేమితుల సామాన్య వైద్యుల, ప్రాసెస్ మెంటు వంటివి వైద్యుల వేసిన రిజిస్టరు లో నులీ మాదిరి స్కూలుగా కనుపడును. య. 1-2-0. గ్యాలీ కంపెనీ, గుంటూరు.

గాల్వీన్ మోటారు పాఠశాల

ఈ పాఠశాలలో విద్యార్థులు 100 రూపాయల కట్టిన, 2 మాసములలో మోటారు డ్రైవరుగా తయారై స్వయీకృత్య గవర్నమెంటు లైసెన్సు పొందగలరు. బస్ దొరకును, భోజనమునకు నెల 1-కి రూ 16 లు చొప్పున నెల్లించవలెను. (11)

GALLEY'S MOTOR INSTITUTE.

Post Box No. 1001, Kilpauk Madras.

(3081) "కత్తికట్టలు"

వెదకత్తి కట్టి గజము పొడుగు గలవి. సగం పైను 1-కి రూ 4-8-0. దేవుని కొనుపానికి ఒకటి ఉచితము. పోస్టేజీ ఖర్చుల వేరే వలయువారు ఆర్డరుతో ఒక రూపాయి ఆద్యమును పంపవలెను. పి. వెంకటేశ్వర్లు అండ్ కో కట్టలను అండ్ లాక్ మేకర్లు లు. పెద్దాపురం. (గోదావరి జిల్లా) టెలిగ్రాఫిక్ ఆద్రెసు: "ఇండిస్ట్రీస్" పెద్దాపురం

బట్టోపుష్ప సారము

ఇది మంచి నువాసనగల ఆత్మరు, 1-2 చుక్కలు నైవే చల్లినయెడల ఆ నేక పుష్పముల వాసనను గుప్పించి కొట్టుమండుటయే గాక దేహమునకు చల్లదనమును ఆనందమును గలిగించును—య 8, ఖరీదుకు రాదగిన నువాసన తలనూనెలను 2-0-0 ఖరీదుగల యీ 1/2 బొమ్మ సీసాతో నులభముగా మిశ్ర చేసికోవచ్చును. (3851-4) 1/2 బొమ్మ సీసా రు 2-0-0; 1/2 బొమ్మ సీసా రు 1-2-0. 1/8 (ద్రాము) సీసా 1 కి రు 0-10-0. ఎన్నిటికైనా వి. పి చార్జీ రు 0-5-0. పి. జి. ఎ. అంపు కంపెనీ, పెరిదేపి, నెల్లూరు జిల్లా.

ప్రసిద్ధ వైద్య గ్రంథములు 25-6-22 వరకు మాత్రమే సగము వెలలు

1. ప్రసిద్ధ ఆంగ్లేయ ఔషధ యోగములు.

"...ఈ పుస్తకము సాయమున ఏమాత్రము ప్రాథమిక ఆంగ్ల వైద్యజ్ఞానముగల వారైనను తమంత తాము ఔషధములను సిద్ధముచేసికొన గలరని నమ్మకము." ఆంధ్రపత్రిక.

అసలు వెల రూ. 1-0-0; సగము వెల రూ. 0-8-0

(104)

2. శ్రీ గాంధీ మహాత్ముని ఆరోగ్య దర్శని.

ప్రకృతి చికిత్సను గూర్చిన జగత్ప్రసిద్ధ గ్రంథము అసలు వెల రూ. 0-12-0; సగము వెల రూ. 0-6-0. పోస్టకర్చులు వేరై యుండును.

నేతు బ్రదర్స్, మైలాపూరు, మదరాసు.

వైద్యరత్న పండిత డి. గోపాలాచార్యుగారి

భృగువతి

బహుశక్తిరములుగ నునుజుల మాత్రమే మాధ్యమునండి చీమునరే ప్రవించుచుండెడి, తెల్ల తెగ, పచ్చ తెగ గ క్ష తెగ నీరు చురుకు నాశ్రణము మాత్రము బొట్టు బొట్టు బడుట మాటి మాటికి మాత్రము విసర్జన చేయుట పొత్తికడుపు నరములు నిగిడియుట మాత్రము వచ్చినట్లు అనుమానము గలుగుట యిటువంటి లక్షణములు గల శిశువుగ సామాన్యములను మొదలంటి నిక ర్తియును, మరియు నూతనముగ సంభవించిన శిశువుగములను! 48 గంటలలోపుగ గుణమును బొందించును. మాత్రవాశమును. దీక్షితి (అనగా మాత్రపుత్రితి) కుభ్రపరచి నరములకు అధిక బలమును కలుగ జేయును. (కయము బుడ్డి 1-కి రూ. 1-12-0 ప్యాకింగు మరియు పోస్టేజీ వసూలు చేరుగా నివ్యరలయును. మా మందుల జాపితాను, కోరువారికి ఉచితముగా పంపబడును అయుర్వేదాశ్రమం, నెం. 41 ఆచారపుర విధి, మద్రాసు. తంతి అడ్రస్:—పండిట్, మదరాసు.

ఆంధ్ర ఆయుర్వేదిక్ ఫర్మసి (లిమిటెడ్)

19, హరిన్ రోడ్డు, మాంటురోడ్డు పోస్టు, మదరాసు.

ఉత్కృష్టమైన ఆయుర్వేద ఔషధములకు ప్రసిద్ధిచెందిన ఔషధశాల

డాక్టరు వి. లక్ష్మీవతి, బి. ఏ ఎమ్. బి. & సి. ఎమ్

గారి చేస్థాపించబడినది.

ఒక అణాస్థాపును పంపినవారికి మా క్రొత్త క్యాటలాగు పంపబడును.

ఆంగ్ల, తెనుగు, అరవభాషలలో క్యాటలాగులు గలవు.

(3166)

ప్రాచీన ప్రసిద్ధి నెందిన (219)

హిందూ సానమందు స్థాపించబడియుండు

ఆయుర్వేద ఔషధాలయము

స్థాపితము 1881 సం॥

అత్యంత నిగ్రహ ఔషధాలయము కోరి వాయు వాంఛకు ఆయురారోగ్య శాస్త్ర సిద్ధి పరిణు ఒక గ్రంథమును తపాలు ఖర్చు సహా కోరకనే ఉచితముగా పంపుచున్నాము.

మాయొక్క ప్రతి ఒకటి కావలయు ననిన

లోకల్ ఏజెంటు ఇండియన్ ఇండిస్ట్రీయల్స్ లిమిటెడ్ ప్రెసాబలారు రోడ్డు

ఆతంగనిగ్రహ ఔషధాలయం

26 బ్రాడ్వే, మదరాసుకు వ్రాసేడి.

కుష్టు రోగ నివారణి

యోగ్యతాపత్రములు (878)

కుష్టురోగములు నివారణ కావను అనుమానముతో వ్యాధి పడి యేల వృద్ధి పరచుకొనెదరు? ఈ 18 సం॥ ర ముల నుంచియు వాస్తవ హితులు కొందరు 5, 6 సం॥ ర ముల నుంచియు, కుష్టుము పుర్వజ్ఞానములేని మచ్చలు, పొడలు (Coloured spots) మొదలగువాటిచే బాధపడుచుంటిమి. వీరి "కుష్టురోగనివారిణి" నేవించి రోగవిముక్తులమై చాలనుభుముగా యున్నాము.

N. వెంకటరెడ్డి, భూస్వామి, కంఠేరు కృష్ణా జిల్లా ఆస్టాదత్ కుష్టురోగములను, కుడుర్పుట్టలో దీనినిమించి దివ్యా షధము లేదు. గుణములేదని ఋజువుచేయువారికి రు 116 లా బహుమానము "మా కుష్టురోగనివారిణి" ఘనశివని మాయ కుష్టు రోగాంతకములు బయలుదేరుచున్నవి. శాస్త్ర త. ఒక నెల దినములకంటె అధికముగా సరిపడుమందు డెప్టా వ్య 6-0-0 ది రెడ్డి అండ్ కో, గోపాలపురం.

(8888-878) శాస్త్రపేటపోస్టు (గోదావరి జిల్లా

బహుమానము

వైద్య విద్య

ఆయురారోగ్య శాస్త్రములకు మూల్య విద్య అన్ని భాషలలో దొరుకును.

రాజవైద్య వారాహునిచ్చి శేఖరవతి, (8198) 27, చిశాబాబాద్రోడ్డు, మదరాసు.

గొప్ప తగ్గుదల? జాతకరత్నము అర్థభరిదు?

PART I

జన్మనక్షత్రము పుట్టినతేదీ వేళ మున్నగునవి లేకయే సువ త్వర ఫలితములను క్యాకెక్టరు రీడింగుతో సహా యెన్ని సువ త్వరములకైనా జ్యోతిష్ముని సహాయము అక్కరలేకయే తమంత తాము వ్రాసికొనగలరు ధనము, సంతానము ఆయురారోగ్యము మున్నగు దృఢదశభావములతో మీ మీ జాతకములను మీరే వ్రాసికొనగలరు. ఇది యింటిజ్యోతిష్మును. దీనివెల రు 2-0-0, నెలాఖరుగా కొనుపానికి 1-0-0 మాత్రమే (164) గ్రేట్ యిండియన్ శాస్త్రాలయము, ఖరీకొట, విశాఖపట్నం జిల్లా.

గృహ నిర్మాణము 109

కృష్ణా, గుంటూరు, హైదరాబాదు, గోదావరి, విశాఖపట్టణము, గంజాము జిల్లాల వారికి, హెచ్చరిక.

మా స్వంత సడలమీద కంగూనునంది. పేట కలప తెప్పించుటచే చవుకగా ప్రశస్తమైన, పేటమానుల కమ్ములు, దూలములు, రవుసుకుండ్లు చిల్లరగానున్న, వర్తకులకు టోకు ధరలకున్న విక్రయించు చున్నాము. చెన్న పట్టణం కేటకంపై మా కేట్లు తక్కువ, రయలు చార్జీలు మూడా తక్కువగ నుండును, కావలెన్నివారు, ఇట్లు వ్రాయవలెను.

ఆ. సుబ్బారాయుడు, కంపినివారికి

పేట కలపవర్తకులు, కాకినాడ.